AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

Egz. nr ... 1

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Zbiorów Niejawnych - Akademii ON
246/F
II

Ppłk dypl. Paweł CIEŚLAR

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 131

Temat: ZWIĄZEK TAKTYCZNY W NATARCIU

Opracowanie metodyczne zajęć nr 7, 13e i 18a
z przedmiotu: ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNE

Biblioteka Główna
Akademii Sztuki Wojennej
51488
09-051488-000-0

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr ewid.
II
Akademii Obrony Narodowej

51488

WARSZAWA 1993

A K A D E M I A O B R O N Y N A R O D O W E J

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 54305
PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 88 ust. 2
(Dz.U. RP Nr 11 poz. 95)
podpis

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY WOJSK
INŻYNIERYJNYCH
.....
Płk dr hab. Paweł
SZUSZCZYŃSKI

BIBLIOTEKA GŁÓWNA * Biblioteka Zbiorów Niejawnych Akademii
II 246/F
Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr ewid. II 51488
Akademii Obrony Narodowej

Ppłk dypl. Paweł CIEŚLAR

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 131

Temat: ZWIĄZEK TAKTYCZNY W NATARCIU

Opracowanie metodyczne zajęć nr 7, 13a i 18a z przedmiotu
ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNE

/Służy jako konspekt do zajęć/

WARSZAWA 1993

Spis treści

	str.
Opracowanie metodyczne ćwiczenia nr 7	3
Opracowanie metodyczne ćwiczenia nr 13e	21
Opracowanie metodyczne ćwiczenia nr 18a	31

Załączniki:

1. Sytuacja inżynieryjna o 20.00 26.10	41
2. Wstępne zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego 7 KZ	44
3. Zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego 7 KZ	45
4. Sytuacja inżynieryjna o 2.00 28.10	47
5. Stan uzbrojenia, wyposażenia i środków transportowych /sprzęt niepływający/	50
6. Zadanie dla 2 DZ do natarcia	51

OPRACOWANIE METODYCZNE
Zajęcie nr 7

I. TEMAT: nr 2/3/7 KONCEPCJA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO

II. CEL: 1. Uczyć studentów rozwiązywania podstawowych zagadnień zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji.

2. Doskonalić metody pracy oficerów w zakresie wypracowywania koncepcji zabezpieczenia inżynieryjnego.

III. FORMA: zajęcie grupowe w sali.

IV. CZAS: 2 x 45 minut.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

Część wstępna 10'

1. Propozycja zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji 20'

2. Potrzeby i możliwości realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w okresie przygotowania natarcia: 35'
   - przygotowanie i utrzymanie dróg podejścia i rozwinięcia dywizji do ataku;
   - wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych;
   - rozbudowa inżynieryjna ~~terenu~~ rejonu wyjściowego;
   - rozpoznanie inżynieryjne terenu i nieprzyjaciela.

3. Realizacja dywizyjnych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w toku natarcia: 20'
   - przygotowanie i utrzymanie dróg dywizyjnych,
   - zabezpieczenie inżynieryjne wprowadzenia do natarcia drugiego rzutu dywizji,
   - działanie OZap w natarciu,
   - rozpoznanie inżynieryjne nieprzyjaciela i terenu.

Część końcowa 5'

VI. LITERATURA:

1. Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Część I [dywizja, pułk], nr bibl. pf 21910;

2. Zabezpieczenie inżynieryjne walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 23309;

3. Zabezpieczenie inżynieryjne działań bojowych oddziału i związku taktycznego, nr bibl. pf 24/8;

4. Metodyka przygotowania zabezpieczenia inżynieryjnego walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 2570;

5. Informator sprzętu inżynieryjnego wojsk własnych, nr bibl. pf 1532;

6. Charakterystyka współczesnych środków rozpoznania i rażenia NATO oraz ich wpływ na wykonanie zadań inżynieryjnych, nr bibl. pf 3035;

7. Tymczasowe normy operacyjno-taktyczne oraz wybrane wskaźniki dotyczące możliwości bojowych rodzajów sił zbrojnych i wojsk, nr bibl. pf 23500;

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Studenci przygotowują się do zajęcia na podstawie założenia głównego oraz wytycznych wykładowcy udzielonych podczas instruktażu na 3-4 dni przed zajęciami.

2. Wytyczne do przeprowadzenia instruktażu ze studentami:

Podczas instruktażu wykładowca nakazuje studentom:

a/ przestudiować:

- literaturę podaną w sytuacji inżynieryjnej /*umieszczon*
  także w punkcie VI niniejszego opracowania/;
- sytuację inżynieryjną i zarządzenia zabezpieczenia in
  żynieryjnego zawarte w założeniu do ćwiczenia;

b/ w roli szefa saperów 2 DZ w czasie nauki własnej przeprowadzi analizę zadania pod względem inżynieryjnym, ocenę inżynieryjną sytuacji, wypracować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia oraz sformułować propozycję zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji w formie meldunku szefa saperów;

c/ przygotować treść meldunku propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego według następującego układu:

- ogólne wnioski z oceny inżynieryjnej sytuacji,
- zadania zabezpieczenia inżynieryjnego w okresie przygotowani i prowadzenia natarcia,
- sposób realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego,
- ugrupowanie pododdziałów wojsk inżynieryjnych,
- prośby.

d/ na zajęciach być w gotowości do referowania zamiaru dowódcy dywizji, złożenia meldunku propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia oraz przedstawienia uzasadnienia przyjętych rozwiązań;

e/ w notatkach posiadać wnioski z analizy zadania, oceny inżynieryjnej sytuacji, niezbędne kalkulacje oraz meldunek propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji;

f/ na mapie stosownie do podjętej decyzji wrysować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu;

UWAGA! Podczas instruktażu wyjaśnić, że zagadnienie pierwsze dotyc
zaprezentowania przez wyznaczonego studenta treści propozyc

zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji, a wszelkie uzasadnienia przyjętych rozwiązań oraz wątpliwości zostaną omówione w kolejnych zagadnieniach.

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Część wstępna 5'

Wykładowca podaje temat, cel i układ zajęcia. Sprawdza notatki, mapy oraz teoretyczne przygotowanie się studentów do zajęcia.

Proponowane pytania:

1/ Podać zadania zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji.
Odpowiedź: "Zabezpieczenie inżynieryjne walki /.../,s. 45;

2/ Co obejmuje przygotowanie pod względem inżynieryjnym terenu po stronie własnej?
Odpowiedź: "Zabezpieczenie inżynieryjne walki /.../,s. 54;

W zajęciu należy uwzględnić treść zamiaru natarcia wypracowanego przez studentów na zajęciach z taktyki ogólnej, w którym wyeksponować główny kierunek uderzenia, ugrupowanie dywizji w natarciu oraz wprowadzenie drugiego rzutu do walki.

Zamiar dowódcy 2 DZ do natarcia przedstawi Pan .....,
/czas referowania - 5 minut/

Treść wygłoszonego zamiaru nie komentować.

1. Propozycja zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji 20'

Wykładowca podaje:

- szef saperów po wypracowaniu koncepcji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia formułuje propozycję zabezpieczenia inżynieryjnego, którą w ustalonym terminie melduje dowódcy dywizji;
- propozycja może być sformułowana w postaci meldunku zawierającego wszystkie zagadnienia lub w wersji skróconej, zawierającej tylko odpowiedzi na pytania postawione przez dowódcę dywizji.
- czas operacyjny - 20'.

propozycję zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji przedstawi Pan .....

Wykładowca przystępuje do notowania wszelkich uwag i wątpliwości wynikających z treści meldunku. W przypadku stwierdzenia znacznych nieprawidłowości podczas referowania propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego wykładowca przerywa meldunek i wyznacza do tej czynności kolejnego studenta.

Proponowane rozwiązanie:

1/ Oceniam, że nieprzyjaciel w pasie natarcia dywizji do rana 27.10 w zakresie rozbudowy inżynieryjnej obrony wykona w zasadniczych rejonach /rubieżach/ okopy dla czołgów, BWP, dział oraz dla obsług broni strzeleckiej. W okresie przygotowania obrony na pierwszej pozycji może osiągnąć nasycenie zaporami równe jeden. Nie należy wykluczyć ustawienia zapór minowych przed punktami obrony na rubieżach ubezpieczeń bojowych.

Liczę się z możliwością stosowania przez artylerię rakietowa nieprzyjaciela narzutowych pól minowych podczas rozwijania dywizji od rubieży ROWISKA, WOLA KORYTNICKA. Wykonanie narzutowego pola minowego salwą dywizjonu bezpośrednio przed rubieżą ataku może zakłócić wejście pierwszego rzutu dywizji do walki.

Dogodnymi rubieżami do organizacji obrony w głębi mogą być:
- BORZYMY, JADÓW, NADDAWKI /zach. brzeg rz. OSÓWNICA/;
- STRACHÓW, GAĆ, ANASTAZEW, CHOSZCZÓWEK, ZABRODZIE;
- rzeka BUG.

Najdogodniejszy kierunek natarcia dywizji, wynikający z charakteru terenu to: MYSZADŁA, JADÓW, SZEWNICA, MOSTÓWKA, RYBIENKO. Najtrudniejszy do pokonania będzie teren pocięty rowami w dolinie rz.OSÓWNICA oraz na rubieży wyznaczającej zadanie bliższe. Lasy na kierunku URLE, STRACHÓW, TURZYN nie będą sprzyjać uzyskaniu dobrego tempa natarcia.

Najdogodniejszy odcinek forsowania rz. BUG jest pomiędzy RYBIENKIEM STARYM a MŁYNARZAMI. Forsowanie rz. BUG na wschód od WYSZKÓW ze względu na podmokłą dolinę i miejscami stromy brzeg należy uznać za przedsięwzięcie bardzo trudne.

2/ Główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego należy skupić na realizacji następujących zadań:

a/ w okresie przygotowania natarcia:

- przygotowanie i utrzymanie dróg podejścia i rozwinięcia dywizji do ataku,

- wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych,
- rozbudowa inżynieryjna terenu w rejonie wyjściowym,

b/ w okresie prowadzenia natarcia:

- przygotowanie i utrzymanie dróg dywizyjnych,
- zabezpieczenie inżynieryjne wprowadzenia do natarcia drugiego rzutu dywizji,
- budowa zapór minowych w ramach osłony skrzydeł dywizji,

3/ Powyższe zadania zabezpieczenia inżynieryjnego proponuję realizować następująco:

a/ w okresie przygotowania natarcia:

- od 23.30 26 w rejonie wyjściowym przygotować dywizyjne drogi dofrontowe:

nr 1 - KOSTKI, MIEDZNA, WĘGRÓW, KRYPY;
nr 2 - PRZYWÓZKI, PACZUSKI DUŻE, RUCHNA, BAGNO (0868), LIW;

oraz rokadowe:

nr 1 - KOSTKI, PRZEZDZIATKA, PRZYWÓZKI;
nr 2 - MIEDZNA, JARTYPORY, RUCHNA.

Drogi utrzymywać siłami OZR, który rozmieścić w m. JARTYPORY.

- dla przesunięcia do przedniego skraju 22 pz oraz oddziałów artylerii przygotować i utrzymywać siłami 2 kdm z 1/7 pdm od 23.30 27.10 dwie drogi:

nr 1 - KRYPY, POPIELÓW, TURNA, JACZEW, ROWISKA;
nr 2 - LIW, KORYTNICA, RABIANY, OSTRÓWEK.

- na kompanijne i plutonowe drogi rozwijania można wykorzystać jedynie drogi na przełaj i gruntowe. Drogi w terenie dla 22 pz sprecyzuje dowódca pułku, a przygotowanie tych dróg uzgodni z oficerami sztabu 6 DZ. 21 pz drogi rozwijania przygotuje własnymi siłami.

- do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych podczas podejścia i rozwijania dywizji użyte będą: 9 ksap 3/7 psap na kierunku 22 pz oraz w 21 pz - przydzielony pododdział saperów;

- dywizja posiada możliwość wykonania 24 przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony, z tego:

- 12 przejść dla 22 pz wykona 3/7 psap /bez 9 ksap/ z krozm;
- 9 przejść dla 21 pz wykona ksap z 2 bsap;
- 3 przejścia 21 pz wykona własnymi siłami.

21 pz wymaga wzmocnienia ksap /bez plsap/. Pododdziały te powinny za-

jać rejony wyjściowe do wykonania przejść i rozpocząć obserwację prawdopodobnych rubieży ustawienia zapór minowych najpóźniej o 4.00 27.10;

- przystępując od 22.00 26.10 do rozbudowy fortyfikacyjnej oraz wzmacniając maszynami do prac ziemnych 2 prplot /dwiema SŁ-34, jedną K-407/ 2 bł /jedną SŁ-34, dwiema K-407/, dywizja w rejonie wyjściowym o świcie 27.10 będzie miała wykonane podstawowe ukrycia zwiększające ochronę żołnierzy przed uderzeniami lotnictwa nieprzyjaciela.

b/ w okresie prowadzenia natarcia:

- w pasie natarcia istnieje możliwość przygotowania jednej dywizyjnej drogi dofrontowej KATY, MYSZADŁA, JADÓW, SZEWNICA, OBRĄB oraz wyznaczenie zapasowej drogi dofrontowej MYSZADŁA, STAROWOLA, ZAWISZYN, BORZYMY, DĘBE, PŁATKÓW. Drogi rokadowe są następujące:

nr 3 - GÓRKI BORZE, KORYTNICA;
nr 4 - ZAWISZYN, LUDWINÓW;
nr 5 - STRACHÓW, KUKAWKI, KICINY, OBRĄB;
nr 6 - RYBIENKO, DESKURÓW, GRĄDY, MŁYNARZE /rokada przybrzeżna/.

Do przygotowania i utrzymania dróg dywizyjnych zorganizować jeden OZR w sile kdm, który przesuwać po drodze dofrontowej za pułkiem pierwszego rzutu;

- przesunięcie 23 pz do rubieży wejścia do walki realizować po drodze nr 1 oraz drodze dofrontowej na odcinku KĄTY, JADÓW. Ze względu na charakter terenu rozwinięcie 23 pz w kolumny batalionowe dokonać po przekroczeniu rz. OSÓWNICA na przeprawie w m. JADÓW. Drogi batalionowe JADÓW, tor kolejowy /gruntowa/ oraz JADÓW, NOWINKI przygotuje OZR 2 DZ, a drogi kompanijne i plutonowe rozpozna oraz wyznaczy 22 pz;

- do wykonania dwunastu przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela należy użyć jednej ksap z odwodu dywizji /9 przejść/ i plsap z 22 pz /3 przejścia/. Do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych podczas rozwijania się 23 pz do ataku należy zaangażować OZR 2 DZ i 22 pz oraz grupy torujące i rozpoznawczo-torujące w pododdziałach 23 pz;

- do osłony zaporami minowymi lewego skrzydła 23 pz celowym jest użyć:

- OZap 22 pz do budowy zapór minowych w przypadku kontrataku nieprzyjaciela z kierunku MOKRA WIEŚ, SZEWNICA;

- OZap 2 DZ do budowy zapór minowych podczas odpierania kontrataku nieprzyjaciela z kierunku CHRZĘSNE, WÓLKA SULEJOWSKA, JADÓW;

- do urządzenia przepraw narz. BUG forsujący pułk wzmocnić ksap i plPTS.

4/ Pododdziały wojsk inżynieryjnych proponuję ugrupować i wykorzystać następująco:

- przydzielić do: 21 pz - ksap /bez plsap/; 22 pz - plsap; 23 pz ksap i pl PTS;
- do realizacji zadań dywizyjnych zorganizować: OZR - kdm; OZap - plmin; dwa IPR w składzie SPR 2 DZ;
- w odwodzie posiadać 2 bsap /bez wydzielonych pododdziałów/ oraz 9 ksap z 3/7 psap.

5/ Prośby

W celu zmniejszenia możliwości reagowania nieprzyjaciela na rozwijanie się pierwszego rzutu dywizji do natarcia koniecznym jest obezwładnienie artylerii rakietowej przystosowanej do ustawiania narzutowych pól minowych.

Przeprowadzenie rozpoznania zapór minowych nieprzyjaciela na przednim skraju jego obrony wymaga wysłanie IGW. W związku z tym proszę o zezwolenie na zorganizowanie IGW i jednocześnie zapewnienie osłony ogniowej jej działania.

Dla sprawnej organizacji i wykonawstwa prac związanych z rozwinięciem oddziałów do ataku proszę o rozgraniczenie terenu na kierunkach rozwijania się ataku 21 i 22 pz.

Uwaga !

Po złożeniu meldunku propozycji przez studenta, wykładowca ocenia sposób jego przedstawienia, wskazuje zasadnicze błędy w formułowaniu treści poszczególnych punktów oraz zwraca uwagę na konieczność zwięzłego referowania zagadnień. Podkreśla konieczność przedstawiania tych informacji, które tworzą decyzję w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego, a ujmują zakres, sposób i warunki wykonania zadań decydujących o powodzeniu natarcia w konkretnej sytuacji taktycznej oraz określają wykonawców i terminy wykonania prac inżynieryjnych. Za zbędne należy uznać te treści, które w sposób instrukcyjny wyjaśniają sposoby realizacji zabezpieczenia inżynieryjnego.

Dostrzeżone błędy merytoryczne w treści meldunku należy rozpatrywać w następnych zagadnieniach szkoleniowych.

Zagadnienia dotyczące forsowania rz. BUG rozpatrywane będą podczas oddzielnych zajęć /nr 18a/ i w dalszej części zajęć je pominąć.

2. Potrzeby i możliwości realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w okresie przygotowania natarcia: 40'

Główną uwagę skupić na rozpatrzeniu poprawności przyjętych rozwiązań merytorycznych dotyczących wykonawstwa zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w okresie przygotowania natarcia.

Zagadnienie szkoleniowe zrealizować metodą dyskusji według następującej kolejności:

- przygotowanie i utrzymanie dróg podejścia i rozwinięcia dywizji do ataku;
- wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych;
- rozbudowa inżynieryjna terenu rejonu wyjściowego;
- rozpoznanie inżynieryjne terenu i nieprzyjaciela.

Rozpatrywanie powyższych zadań rozpocząć od ustalenia zakresu potrzeb ich realizacji, a następnie określić możliwości i sposoby wykonania zadań z uwzględnieniem istniejących warunków oraz przewidywanych zmian na polu walki. W dyskusji podkreślić te kwestie, które studenci błędnie rozwiązali podczas nauki własnej. Do rozpatrywania sposobów wykonania zadań posłużyć się teorią zawartą w instrukcjach i skryptach.

W rozważaniach uwzględnić propozycje przyjęte przez słuchaczy w zamiarze oraz dokonać w tym względzie niezbędnych modyfikacji w niżej proponowanym rozwiązaniu.

Do referowania każdego podzagadnienia wyznaczyć innego studenta.

Proponowane rozwiązanie:

1/ Przygotowanie i utrzymanie dróg podejścia i rozwinięcia dywizji do ataku.

a/ Drogi w rejonie wyjściowym.

Potrzeby przygotowania i utrzymania dróg:

- w celu zapewnienia warunków terenowych sprawnego funkcjonowania dywizji oraz umożliwienia wyjścia 22 pz do natarcia należy przy-

gotować i utrzymywać w rejonie wyjściowym dwie dywizyjne drogi dofrontowe i dwie dywizyjne drogi rokadowe;

Możliwości przygotowania i utrzymania dróg:

- uwzględniając warunki terenowe oraz przewidywany ruch oddziałów w rejonie wyjściowym, dywizyjne drogi mogą być następujące:

dofrontowe:

nr 1 - KOSTKI, MIEDZNA, WĘGRÓW, KRYPY;

nr 2 - PRZYWÓZKI, PACZUSKI DUBE, RUCHNA, BAGNO (0668), LIW;

rokadowe:

nr 1 - KOSTKI, PRZEZDZIATKA, PRZYWÓZKI;

nr 2 - MIEDZNA, JARTYPORY, RUCHNA.

Łączna długość wyżej przedstawionych dróg wynosi 62 km.

Kompania drogowo-mostowa posiada możliwości utrzymywania od 50 do 60 km dróg metodą odcinkową i w świetle potrzeb jest w stanie wykonać to zadanie. Całość dróg dywizyjnych w rejonie wyjściowym może być utrzymywana najwcześniej od 23.30 26.10. Rozmieszczenie kdm jak dotychczas w m. JARTYPORY. Drogi od rejonów rozmieszczenia oddziałów do dróg dywizyjnych oddziały powinny utrzymywać samodzielnie.

b/ Drogi przesunięcia i rozwinięcia oddziałów do ataku.

Potrzeby przygotowania i utrzymania dróg:

- dla przesunięcia 22 pz *(21 pz atakuje z rejonu położonego w styczności z nieprzyjacielem)* do rubieży ataku należy przygotować i utrzymywać dwie-trzy drogi dla pierwszego rzutu pułku od rejonu wyjściowego do rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne w zależności od liczby atakujących batalionów;

- kompanijnych dróg rozwijania dla 22 pz należy przygotować sześć w przypadku, gdy bpzmot będą ugrupowane w jednym rzucie lub cztery drogi jeżeli ugrupowane będą w dwóch rzutach. Plutonowych dróg rozwijania i wyjścia do rubieży ataku powinno być osiemnaście lub dwanaście, przyjmując jednorzutowe ugrupowanie kpzmot do ataku.

Możliwości przygotowania i utrzymania dróg:

- warunki terenowe (liczba dróg o nawierzchni twardej w kierunku rubieży ataku, dwa mosty na rz. LIWIEC) oraz szerokość rubieży ataku 22 pz (2 km) sugerują, że należy wyznaczyć dwie drogi przesunięcia pułku:

nr 1 - KRYPY, POPIELÓW, TURNA, JACZEW, ROWISKA;

nr 2 - LIW, KORYTNICA, RABIANY, OSTROWEK.
Średnia prędkość kolumn pojazdów wojskowych po drogach może wynosić 30 km/h. Łączna długość tych dróg wynosi 37 km. Powyższe drogi przygotowywać i utrzymywać będzie 2 kdm z 1/7 pdm, której w tym zakresie o 23.30 26.10 należy sprecyzować zadanie w m. CHMIELEW;

- na kompanijne i plutonowe drogi rozwijania można wykorzystać jedynie drogi na przełaj i gruntowe *(wynika to z oceny warunków terenowych)*. Drogi w terenie dla 22 pz sprecyzuje dowódca pułku, a przygotowanie tych dróg uzgodni z oficerami sztabu 6 DZ. Kompanijne i plutonowe drogi rozwijania rzutu atakującego wydzielanego z 21 pz zostaną przygotowane siłami pododdziałów inżynieryjnych, czołgów i piechoty tego pułku. Koniecznym jest wyraźne rozgraniczenie terenu pomiędzy rejonami rozwijania 22 i 21 pz. Większość prac związanych z wyznaczeniem i oznakowaniem dróg rozwijania może być wykonana w godzinach rannych 27.10.

2/ Wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych

a/ Wykonanie przejść w narzutowych polach minowych na podejściach do rubieży ataku

Potrzeby wykonania przejść.

Nieprzyjaciel ma możliwość oddziaływania narzutowymi polami minowymi za pomocą artylerii rakietowej od rubieży ROZWITA, WOLA KORYTNICKA. Największe zagrożenie stanowić będzie wykonanie narzutowych pól minowych na pierwszorzutowe bataliony podczas rozwijania się do ataku po drogach gruntowych i na przełaj. W przypadku wykonania narzutowego pola minowego salwą dar, istnieje groźba zatrzymania natarcia 2 DZ.

Niezbędne jest zapewnienie sił do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych na 4-6 drogach kompanijnych i 12-18 drogach plutonowych dla każdego pułku oraz na dwóch drogach podejścia 22 pz.

Możliwości wykonania przejść.

Wyznaczając po jednej drsap do wykonania przejść w narzutowych polach minowych na każdą drogę rozwijania należałoby użyć od 4 do 5 ksap, co przekracza możliwości dywizji w tym etapie działania.

Do wykonania tego zadania oprócz pododdziałów drogowo-mostowych wydzielonych do przygotowania i utrzymania dróg można zaangażować:

- do ksap z pododdziałów pozostających w odwodzie dywizji do wy-

konywania przejść w zaporach minowych na drogach rozwijania 22 pz do ataku,

- do ksap z przydzielonego lub organicznego pododdziału saperów 21 pz do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych na kierunku rozwijania batalionów do ataku.

Ponadto wszystkie pododdziały podchodzące do przedniego skraju powinny być przygotowane do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych. Gotowość do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych na drogach rozwijania pododdziały saperów powinny osiągnąć na dwie godziny przed atakiem.

b/ Wykonanie przejść w zaporach inżynieryjnych przed przednim skrajem obrony

Potrzeby wykonania przejść:

- z oceny inżynieryjnej nieprzyjaciela wynika, że do ataku 2 DZ jest w stanie uzyskać nasycenie zaporami minowymi na przednim skraju obrony równe jeden. Może stosować miny przeciwpancerne z zapalnikami niekontaktowymi odpornymi na działania fali uderzeniowej.

- przyjmując konieczność wykonania jednego przejścia na atakujący pluton należy przygotować dla 21 i 22 pz:
  - po 12 przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela, gdy pułk będzie posiadał w pierwszym rzucie dwa bataliony ugrupowane w dwa rzuty;
  - po 18 przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela, gdy pułk będzie posiadał w pierwszym rzucie trzy bataliony ugrupowane w dwa rzuty.

- na kierunkach wykonania przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela należy wykonać także przejścia we własnych polach minowych.

Możliwości wykonania przejść

- do wykonania tego zadania należy wykorzystać od trzech do czterech ksap z ładunkami wydłużonymi dużymi. Z przydzielonych i organicznych sił inżynieryjnych dywizji można użyć jedną ksap z 2 bsap, co umożliwia wykonanie dziewięć przejść. Dwanaście przejść wykona 3/7 psap /bez 9 ksap/ z krozm.

- siłami dywizyjnych pododdziałów saperów i siłami przełożonego można wykonać 21 przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela na przednim skraju obrony. Dla wykonania minimalnej potrzebnej liczby przejść

/24 szt./ należy wykorzystać także pododdziały saperów pułku. Takie działanie wymagać będzie zgromadzenie w pułku doraźnych zapasów dużych ładunków wydłużonych oraz wzmocnienie go pododdziałem saperów.

- na podstawie powyższych rozważań należy przyjąć następujący podział sił:

  - 12 przejść dla 22 pz wykona 3/7 psap /bez 9 ksap/ z krozm;
  - 9 przejść dla 21 pz wykona ksap z 2 bsap;
  - 3 przejścia 21 pz wykona własnymi siłami.

W meldunku dla dowódcy dywizji należy przedstawić możliwość wykonania wystarczającej liczby przejść w zaporach minowych przed przednim skrajem obrony dla dwóch pułków posiadających w pierwszym rzucie po dwa bataliony.

3/ Rozbudowa inżynieryjna terenu w rejonie wyjściowym

Potrzeby w zakresie rozbudowy inżynieryjnej rejonu wyjściowego:

W rozpatrywanej sytuacji nie istnieje realna groźba przerwania się nieprzyjaciela do rejonu wyjściowego dywizji. Dlatego też rejon ten powinien być rozbudowany jako rejon rozmieszczenia. Główny wysiłek powinien być skierowany na wykonanie ukryć przeciwlotniczych dla żołnierzy, ukryć dla podstawowych środków łączności oraz okopów dla sił ubezpieczenia.

Możliwości wykonania obiektów fortyfikacyjnych

Ukrycia i okopy wykonują oddziały i pododdziały samodzielnie wykorzystując sprzęt okopowy, maszyny inżynieryjne oraz doczepny sprzęt spycharkowy do czołgów.

Budowa obiektów fortyfikacyjnych może rozpocząć się po zajęciu rejonu wyjściowego, tj. od 22.00 26.10. Wzmacniając od 24.00 27.10 2 prplot oraz 2 bł maszynami do prac ziemnych /po dwie BŁ-34 i dwie K-407/ termin wykonania poszczególnych obiektów może być następujący:

- szczeliny przeciwlotnicze wykonywane ręcznie do 3.00 27.10,
- okopy dla pododdziałów ubezpieczeń:
  - strzelców broni ręcznej do 1.00 27.10,
  - BWP /wyk. ręczne/ do 4.00 27.10,
  - czołgów /T-72/ do 24.00 26.10,
  - czołgów /T-55/ do 4.00 27.10,
- okopy dla środków przeciwlotniczych do 5.00 27.10,
- ukrycia dla środków łączności na SD 2 DZ do 4.00 27.10,

Wyliczone terminy wskazują, że 2 DZ w rejonie wyjściowym o świcie 27.10 będzie posiadała wykonane podstawowe ukrycia zwiększające ochronę żołnierzy przed uderzeniami lotnictwa nieprzyjaciela.

3/ Rozpoznanie inżynieryjne terenu i nieprzyjaciela

Potrzeby w zakresie organizacji inżynieryjnych elementów rozpoznawczych:

- prowadzenie obserwacji z naziemnego posterunku w tym terenie jest możliwe na odległość do 1 km w dzień. Ogranicza ją pokrycie i ukształtowanie terenu. Zasięg ~~podsłuchu~~ obserwacji w warunkach złej widoczności jest znacznie mniejszy.
- szerokość pasa natarcia dywizji na linii styczności wojsk wynosząca 9 km wymaga zorganizowania najmniej pięciu posterunków do prowadzenia obserwacji oraz znacznie więcej elementów do prowadzenia podsłuchu w nocy,
- w celu rozpoznania zapór minowych nieprzyjaciela na przednim skraju obrony niezbędne jest zorganizowanie inżynieryjnych grup wypadowych,
- istnieje potrzeba rozpoznania dróg marszu 22 pz do rubieży ataku i rz. LIWIEC na kierunku wyjścia dywizji z rejonu.

Możliwości dywizji w zakresie organizacji inżynieryjnych elementów rozpoznawczych:

- dwa IPO organizuje 6 DZ na kierunku działania 21 pz,
- jeden IPO powinien zorganizować 22 pz na rubieży ataku,
- brakujące dwa IPO należy zorganizować z sił 2 bsap,
- podczas marszu na przedni skraj rozpoznanie inżynieryjne drogi nr 1 wykona IPR - 2 DZ, a drogi nr 2 - IPR z 22 pz,
- jeden IPR z 2 DZ od 22.00 do 24.00 26.10 rozpozna rz. LIWIEC na odcinku SZEMROWIZNA, JARNICE w celu określenia możliwości urządzenia przepraw zapasowych,
- gotowość działania IPO na przednim skraju o 2.00 27.10 /po rozpoznaniu dróg marszu/,
- ponadto rozpoznanie dróg marszu realizować będą grupy rekonesansowe z oddziałów i pododdziałów oraz PR wyznaczone z rodzajów wojsk podczas marszu na przedni skraj,
- do prowadzenia podsłuchu nieprzyjaciela w zakresie wykonywania przez niego prac inżynieryjnych można wykorzystać także ogólnowojskowe posterunki obserwacyjne /wymaga to uzgodnienia/,
- do rozpoznania zapór minowych nieprzyjaciela należy zorganizo-

wać IGW na głównym kierunku uderzenia. Na działania IGW wymagana jest zgoda dowódcy dywizji oraz należy uzgodnić osłonę ogniową z szefem sztabu i szefem artylerii 2 DZ. Do organizacji IGW najlepiej użyć drsap z krozm, która będzie działać w ramach rozpoznania inżynieryjnego zapór minowych na rubieży przyszłego działania. W przypadku nie uzyskania zgody Szefa WInż. 7 KZ do tego celu należy użyć drsap z 2 bsap. Działanie IGW od 1.00 do 5.00 27.10.

3. Realizacja dywizyjnych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w toku natarcia: 20'

Zagadnienie rozpatrywać metodą podobna jak zagadnienie drugie skupiając się na realizacji następujących problemów:

- przygotowanie i utrzymanie dróg dywizyjnych,
- zabezpieczenie inżynieryjne wprowadzenia do natarcia drugiego rzutu dywizji,
- działanie OZap w natarciu,
- rozpoznanie inżynieryjne nieprzyjaciela i terenu.

W tym zagadnieniu należy liczyć się różnymi wariantami zamiaru do natarcia, który mogą wypracować studenci w danej grupie na zajęciach z TO. Stosownie do przyjętych rozwiązań taktycznych należy zmodyfikować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego, nie przekraczając jednak posiadanych możliwości wykonawczych przez 2 DZ i jej oddziały.

Proponowane rozwiązanie:

1/ Przygotowanie i utrzymanie dróg dywizyjnych

Potrzeby w zakresie przygotowania i utrzymania dróg w toku natarcia:

- w toku natarcia w dywizji przygotowuje się zazwyczaj 1-2 dywizyjne drogi dofrontowe oraz wybiera 1-2 drogi zapasowe. Na rubieżach rozwinięcia wojsk i przed przeszkodami wodnymi przygotowuje się drogi rokadowe [2] s. 84;
- podczas wprowadzenia do walki drugiego rzutu dywizji przygotowuje się drogi do jego rozwinięcia.

Możliwości przygotowania i utrzymania dróg w toku natarcia:

- szerokość pasa natarcia dywizji (9-16 km), pokrycie terenu

oraz liczba i przebieg dróg istniejących umożliwiają przygotowanie jednej dywizyjnej drogi dofrontowej KATY, MYSZADŁA, JADÓW, SZEWNICA, OBRĄB oraz wyznaczenie zapasowej drogi dofrontowej MYSZADŁA, STAROWOLA, ZAWISZYN, BORZYMY, DĘBE, PŁATKÓW;

- drogi rokadowe należy przygotować następujące:
  - nr 3 - GÓRKI BORZE, KORYTNICA;
  - nr 4 - ZAWISZYN, LUDWINÓW;
  - nr 5 - STRACHÓW, KUKAWKI, KICINY, OBRĄB;
  - nr 6 - RYBIENKO, DESKURÓW, GRĄDY, MŁYNARZE /rokada przybrzeżna/.
- przesunięcie 23 pz do rubieży wejścia do walki realizować po drodze nr 1 oraz drodze dofrontowej na odcinku KATY, JADÓW;
- do przygotowania i utrzymania dróg dywizyjnych zorganizować jeden OZR w sile kdm, który przesuwać po drodze dofrontowej za pułkiem pierwszego rzutu;
- na drogi dywizyjne wykorzystywać wcześniej przygotowywane drogi pułkowe.

2/ Zabezpieczenie inżynieryjne wprowadzenia do natarcia drugiego rzutu dywizji

Potrzeby realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego:

- dla rozwinięcia 23 pz do natarcia należy przygotować dwie drogi batalionowe i najmniej cztery drogi kompanijne oraz dwanaście dróg plutonowych;
- na rubieży ataku należy wykonać od osiem do dwanaście przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela;
- należy być w gotowości do osłony zaporami minowymi skrzydła rozwijającego się do natarcia 23 pz.

Możliwości realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego:

- ze względu na charakter terenu rozwinięcie 23 pz w kolumny batalionowe dokonać po przekroczeniu rz. OSOWNICA na przeprawie w m. JADÓW. Wcześniejsze rozwinięcie 23 pz w kolumny batalionowe wymagałoby przygotowanie na kierunku JADWISIN, WYGLĄDAŁY około 1,5 km drogi na przełaj w terenie podmokłym oraz wykonanie czterech mostów na OSOWNICY i równoległych do niej ciekach wodnych. Zakres tych prac wymaga znacznego czasu realizacji, co może opóźnić wejście do walki batalionu, a ponadto nie zapewni wysokiego tempa rozwijania.
- dla rozwinięcia prawoskrzydłowego batalionu wykorzystać można

drogę gruntową JADÓW, WYROBKI, a tor kolejowy ŁOCHÓW, TŁUSZCZ przekroczyć w kolumnach kompanijnych w kierunku SZEWNICA. Od SZEWNICA do rubieży ataku batalion rozwinąć w kolumny plutonowe po drogach na przełaj;

- dla rozwinięcia lewoskrzydłowego batalionu wykorzystać drogę o nawierzchni bitumicznej JADÓW, NOWINKI, tor kolejowy przekroczyć w kolumnach kompanijnych w kierunku NOWINKI, SITNE po drogach gruntowych. Od toru kolejowego do rubieży ataku batalion rozwinąć w kolumny plutonowe po drogach gruntowych i na przełaj;

- drogi batalionowe JADÓW, tor kolejowy /gruntowa/ oraz JADÓW, NOWINKI przygotuje OZR 2 DZ, a drogi kompanijne i plutonowe rozpozna oraz wyznaczy 22 pz;

- do wykonania dwunastu przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela należy użyć jednej ksap z odwodu dywizji /9 przejść/ i plsap z 22 pz /3 przejścia/;

- do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych podczas rozwijania się 23 pz do ataku należy zaangażować OZR 2 DZ i 22 pz oraz grupy torujące i rozpoznawczo-torujące w pododdziałach 23 pz;

- do osłony zaporami minowymi lewego skrzydła 23 pz celowym jest użyć:

  - OZap 22 pz do budowy zapór minowych w przypadku kontrataku nieprzyjaciela w kierunku MOKRA WIEŚ, SZEWNICA;
  - OZap 2 DZ do budowy zapór minowych podczas odpierania kontrataku nieprzyjaciela w kierunku CHRZĘSNE, WÓLKA SULEJOWSKA, JADÓW;

3/ Działania OZap dywizji w natarciu

Potrzeby użycia OZap:

- potrzeby użycia OZap zależą głównie od możliwości wykonania kontrataku nieprzyjaciela. W rozpatrywanej sytuacji taktycznej należy liczyć z kontratakiem nieprzyjaciela z lewego skrzydła natarcia 2 DZ;
- najdogodniejsze kierunki kontrataku nieprzyjaciela to:
  - POSTOLISKA /1206/, URLE /2042/;
  - ZABRODZIE /1828/, URLE;
  - SOMIANKA /2420/, RYBIENKO STARE /2826/ (na przyczółku).

Możliwości użycia OZap:

- ze względu na zagrożenie głównie lewego skrzydła 2 DZ, OZap dywizji należy przesuwać za 22 pz, a następnie za 23 pz w gotowości

do wsparcia lewoskrzydłowego pułku w odpieraniu kontrataku nieprzyjaciela wspólnie z OPpanc 2 DZ. OZap 2 DZ zorganizować w sile plmin z 2 bsap wyposażonego w trzy jednostki minowania. Gotowość do działania OZap powinien o 9.00 27.10 w rejonie wyjściowym 2 DZ.

4/ Rozpoznanie inżynieryjne nieprzyjaciela i terenu

Potrzeby rozpoznania inżynieryjnego:

- rozpoznanie inżynieryjne w toku natarcia powinno wykryć [2] s. 48:
  - * stopień przekraczalności terenu przez sprzęt bojowy i środki transportu,
  - * rozmieszczenie i charakter zapór inżynieryjnych oraz wykonywane przez nieprzyjaciela niszczenia,
  - * przedsięwzięcia rozbudowy fortyfikacyjnej rubieży obronnych nieprzyjaciela,
  - * położenie, skład i wykonywane zadania przez pododdziały inżynieryjne nieprzyjaciela,
  - * charakter przeszkód wodnych i warunki ich forsowania.

Możliwości prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego:

- główny wysiłek rozpoznania inżynieryjnego 2 DZ powinien być skupiony w lewej części pasa natarcia,
- zasadniczymi zadaniami, które powinny być realizowane to rozpoznanie pod względem inżynieryjnym:
  - * stopnia rozbudowy rubieży obronnych: NOWY JADÓW, NADDAWKI /1438/; STRACHÓW, MOSTÓWKA, ZABRODZIE /1828/; na rz. BUG;
  - * rubieży wprowadzenia do walki drugiego rzutu 2 DZ;
  - * prawdopodobnych rubieży kontrataku nieprzyjaciela;
  - * warunków urządzania przepraw na rz. BUG na odcinku RYBIENKO LEŚNE, MŁYNARZE;
  - * charakteru wykorzystania pododdziałów inżynieryjnych nieprzyjaciela, głównie 92 bsap;
- do zrealizowania powyższych zadań należy wykorzystać dwie drr z pldów /poprzednio wykorzystywane jako IPO/, które teraz jako IPR powinny działać w głębi ugrupowania nieprzyjaciela w składzie GPR wysyłanych z 2 br;
- wejście w ugrupowanie nieprzyjaciela zgodnie ustaleniami obowiązującymi dla GPR, co należy uzgodnić z szefem wydziału rozpoznawczego 2 DZ;

- w celu uzyskania danych o odcinku forsowania rz. BUG do 24.00 26.10 należy złożyć do wydziału rozpoznawczego 2 DZ zapotrzebowania na wykonanie w godzinach dopołudniowych 27.10 zdjęć lotniczych /pionowych i perspektywicznych/ umożliwiających sporządzenie fotopanoramy rzeki i przyległego terenu.

Uwaga!

W podsumowaniu zagadnienia podać, że szef saperów w tym etapie pracy do momentu złożenia meldunku wypracowuje koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego, posługując się przybliżonymi danymi i normami taktyczno-operacyjnymi. W dalszej części pracy, podczas planowania szczegółowego, rekonesansu i organizacji współdziałania udokładnia wszystkie dane dotyczące realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego i stopniowo opracowuje plan zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia.

Przyjęta na początku koncepcja stanowi zasadniczą linię ukierunkowującą postępowanie podczas szczegółowego rozwiązywania problemów.

Część końcowa - 5'

Wykładowca określa stopień osiągnięcia celu zajęcia i określa przygotowanie się studentów do zajęcia. Podaje oceny indywidualne uzyskane przez studentów i ogólną ocenę grupy. Wymienia zagadnienia wymagające dodatkowego pogłębienia przed kolejnymi zajęciami.

OPRACOWAŁ
ppłk Paweł CIEŚLAR

.....

SPRAWDZIŁ
płk Paweł SZUSZCZYŃSKI

.....

OPRACOWANIA METODYCZNE
Zajęcia 13e

I. TEMAT: nr 233 zaj. nr 13e **UZASADNIENIE KONCEPCJI ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO**

II. CEL:
1. Pogłębić i usystematyzować wiedzę z zakresu organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji;
2. Doskonalić metody pracy studentów w roli szefa saperów w zakresie wypracowywania koncepcji zabezpieczenia inżynieryjnego.

III. FORMA: zajęcia grupowe w sali

IV. CZAS: 2 x 45' /tylko oficerowie WInż/

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

Część wstępna		15'
1. Sposoby realizacji głównych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji		40'
- przygotowanie i utrzymanie dróg dywizyjnych	15'	
- wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych	15'	
- rozpoznanie inżynieryjne terenu i nieprzyjaciela	10'	
2. Treść i terminy stawiania zadań dla wykonawców		30'
- oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych	15'	
- oddziałów i pododdziałów pozostałych rodzajów wojsk	15'	
Część końcowa		5'
	Razem	90'

VI. LITERATURA:

1. Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Część I [dywizja, pułk], nr bibl. pf 21910;
2. Zabezpieczenie inżynieryjne walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 23309;
3. Zabezpieczenie inżynieryjne działań bojowych oddziału i związku taktycznego, nr bibl. pf 24/8;
4. Metodyka przygotowania zabezpieczenia inżynieryjnego walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 2570;
5. Informator sprzętu inżynieryjnego wojsk własnych, nr bibl. pf 1532;
6. Tymczasowe normy operacyjno-taktyczne oraz wybrane wskaźniki dotyczące możliwości bojowych rodzajów sił zbrojnych i wojsk, nr bibl. pf 23500;

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Studenci przygotowują się do zajęcia na podstawie założenia głównego oraz wytycznych wykładowcy udzielonych podczas instruktażu na 3-4 dni przed zajęciami.

2. Wytyczne do przeprowadzenia instruktażu ze studentami:

Podczas instruktażu wykładowca nakazuje:

a/ przestudiować:

- literaturę podaną w sytuacji inżynieryjnej *(umieszczoną także w punkcie VI niniejszego opracowania)*;

b/ w roli szefa saperów 2 DZ w czasie nauki własnej dokonać poprawek do treści propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji omawianej na poprzednich zajęciach;

c/ przygotować szczegółowe treści poszczególnych zagadnień szkoleniowych wraz z uzasadnieniami w postaci kalkulacji oraz treść zadań dla 2 bsap i zarządzenia dla 22 pz;

d/ na zajęciach być w gotowości do referowania meldunku propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia, przedstawienia argumentacji przyjętych rozwiązań oraz zadań dla wykonawców;

e/ w notatkach posiadać wnioski i niezbędne kalkulacje, uaktualniony meldunek propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego oraz zarządzenia bojowe dla 2 bsap i zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego dla 22 pz;

f/ na mapie stosownie do podjętej decyzji wrysować niezbędne informacje uzasadniające przyjęte rozwiązania zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu;

UWAGA!

Podczas instruktażu wyjaśnić, że w ramach doskonalenia w części wstępnej zajęcia zaprezentowana będzie propozycja zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji przez wyznaczonego studenta.

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Część wstępna 15'

Wykładowca podaje temat, cel i układ zajęcia. Sprawdza notatki, mapy oraz teoretyczne przygotowanie się studentów do zajęcia.

Proponowane pytania:

1/ Jakie drogi dywizyjne przygotowuje i utrzymuje się w pasie natarcia dywizji?

Odpowiedź: "Zabezpieczenie inżynieryjne walki"- instrukcja, s.

Po uzyskaniu odpowiedzi wykładowca wyznacza studenta do zameldowania "propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia 2 DZ" z uwzględnieniem stosownych poprawek dokonanych na zajęciu nr 7.

Propozycję zamelduje Pan .....
/czas referowania 10 minut/

Po przedstawieniu meldunku wykładowca może krótko się ustosunkować do treści i sposobu referowania.

1. **Sposoby realizacji głównych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji** 40'

W zagadnieniu tym szczegółowo rozpatrywać sposoby wykonania zadań z uwzględnieniem warunków działania i możliwości bojowych pododdziałów wojsk inżynieryjnych.

Na początek wyznaczyć studenta do przedstawienia szczegółowej koncepcji wykonania danego zadania zabezpieczenia inżynieryjnego. W przypadku niewłaściwego referowania przejść do metody dyskusji

Podczas dyskusji dążyć do uzyskania odpowiedzi na podstawowe pytania dotyczące organizacji działania i technicznych sposobów wykonywania prac inżynieryjnych.

<u>Proponowane pytania:</u>

a/ Przygotowanie i utrzymanie dróg dywizyjnych 15'

* Jakie drogi mogą być niszczone w pasie działania dywizji i jakimi sposobami?
* Jakim wymaganiom powinny odpowiadać drogi wykorzystywane przez dywizję w natarciu?
* Które drogi można wybrać do wykorzystania przez dywizję w pasie jej działania?
* Gdzie są newralgiczne miejsca na wyznaczonych drogach dywizyjnych?
* Jaka jest długość dróg dywizyjnych do jednoczesnego utrzymania?
* Jakie możliwości posiadają dywizyjne pododdziały drogowo-mostowe?
* Od kiedy i kto może utrzymywać wybrane drogi dywizyjne oraz jakimi sposobami?
* Kiedy należy postawić zadania wykonawcom w zakresie przygotowania i utrzymania dróg?

b/ Wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych 15'

* Jakie rodzaje zapór inżynieryjnych mogą być ustawione w pasie natarcia dywizji?
* Jakim czasem dysponuje nieprzyjaciel na budowę zapór minowych?
* Gdzie nieprzyjaciel może skupić główny wysiłek minowania?
* Jakie są potrzeby w zakresie wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych podczas przygotowania i prowadzenia natarcia?
* Jakie możliwości wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych posiada 2 DZ?
* Jakie należy zastosować techniczne sposoby wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych?
* Jak powinien być rozłożony potencjał do wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych?
* Kiedy i kogo wzmocnić w zakresie wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych?
* Kiedy i komu postawić zadania bojowe dotyczące wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych?

c/ Rozpoznanie inżynieryjne terenu i nieprzyjaciela 10'

* Kiedy i jakie obiekty należy rozpoznać pod względem inżynieryjnym?
* Jakie są możliwe sposoby rozpoznania potrzebnych obiektów?
* Jakie możliwości prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego posiada dywizja i pułki?
* Jak należy użyć siły rozpoznania inżynieryjnego dywizji?
* Kiedy postawić zadania pododdziałom rozpoznania inżynieryjnego?
* Jaki będzie obieg informacji rozpoznawczych?

Podczas referowania odpowiedzi na pytania dążyć do uzyskania informacji dotyczących sytuacji w tym ćwiczeniu, a nie teorii zawartej w instrukcjach lub skryptach.

2. Treść i terminy stawiania zadań dla wykonawców. 30'

Wykładowca wyjaśnia, że podstawą wszelkiego działania podwładnych jest terminowe postawienia zadania bojowego.

Zadaje pytanie:

Kiedy najwcześniej i jaki sposób można postawić zadania w zakresie realizacji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia 2 DZ?

Odpowiedź:

Wstępne zarządzenie bojowe dla 2 bsap oraz wstępne zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego dla oddziałów można przekazać przez techniczne środki łączności po zatwierdzeniu przez dowódcę dywizji meldunku propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego, tj. 22.50-23.10 26.10.

Zarządzenia bojowe dla 2 bsap w formie pisemnej można przekazać za pomocą środków pocztowych lub osobiście po podjęciu decyzji przez dowódcę dywizji i wydaniu rozkazu bojowego, tj. po 23.50 26.10.

Zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego dla oddziałów należy przekazać w formie pisemnej po podpisaniu ich przez szefa sztabu dywizji i po postawieniu zadań dla 2 bsap, tj. po 24.00 26.10.

Zadania dla oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych 15'

Treść zarządzenia bojowego dla 2 bsap przedstawi Pan .....
/czas referowania 6 minut/

<u>Proponowane</u> <u>rozwiązanie:</u>

DOWÓDCA 2 bsap
ZARZĄDZENIE BOJOWE 2 DZ Nr 01/Inż.
SD - GROCHÓW /0876/, 23.50 26.10
Mapa 1:100000, Wydanie 1983 r.

1. W przodzie na rubieży RUDZISKA, MYSZADŁA, ANNOPOL, RUDA-PNIEWNIK zostało powstrzymane natarcie 92 DZ. W pasie natarcia dywizji znajdują się pododdziały 921 pz.

2. 2 DZ w godzinach rannych przegrupowuje część swoich oddziałów na rubież ataku zach. MYSZADŁA, JOZEWFOW dwoma pułkami w pierwszym rzucie /21 ze styczności i 22 pz/ uderza w kierunku KUPCE, JADOW, SZEWNICA, RYBIENKO przełamuje obronę 921 pz. Wprowadzając do natarcia 23 pz wspólnie z 3 DZ rozbija siły główne 92 DZ i do końca dnia opanowuje przyczółek na rz. BUG.

3. Od 22.00 28.10 6 DZ zorganizuje dwa IPO na przednim skraju w zach. skraj MYSZADŁA, i w m. Kol. PODMYSZADŁA. Od 23.30 28.10 2 kdm 1/7 pdm przygotuje a następnie będzie utrzymywać dwie drogi

nr 1 - KRYPY, POPIELOW, TURNA, JACZEW, ROWISKA;
nr 2 - LIW, KORYTNICA, RABIANY, OSTROWEK.

Wczasie ogniowego przygotowania ataku 3/7 psap /bez 9 ksap/ z krozm wykona 12 przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela. Na okres natarcia i forsowania rz. BUG dywizja otrzyma 9 ksap i pl PTS..

4. Zadania:

a/ Na przednim skraju od 2.00 27.10 zorganizować dwa IPO w m. SWIĘTOCHOW, JOZEFOW z zadniem obserwowania rozbudowy inżynieryjnej obrony nieprzyjaciela. Podczas marszu na przedni skraj rozpoznać rz. LIWIEC na odcinku SZEMROWIZNA, JARNICE w celu określenia możliwości urządzenia przepraw zapasowych, drogę marszu nr 2 oraz rubież ataku 2 DZ. Po rozpoczęciu natarcia dwie drr włączyć do SPR 2 DZ

b/ Od 23.30 28.10 przygotować i utrzymywać drogi dofrontowe:

- KOSTKI, MIEDZNA, WĘGROW, KRYPY;
- PRZYWOZKI, PACZUSKI DUBE, RUCHNA, BAGNO (0668), LIW;

oraz rokadowe:

- KOSTKI, PRZEZDZIATKA, PRZYWOZKI;
- MIEDZNA, JARTYPORY, RUCHNA.

Rejon rozmieszczenia kdm w m. JARTYPORY.
Na okres natarcia zorganizować OZR, którym przygotować i utrzymywać drogę dofrontową KĄTY, MYSZADŁA, JADOW, SZEWNICA, OBRĄB oraz drogi rokadowe:

- GORKI BORZE, KORYTNICA;
- ZAWISZYN, LUDWINOW;
- STRACHOW, KUKAWKI, KICINY, OBRĄB;
- RYBIENKO, DESKUROW, GRĄDY, MŁYNARZE /rokada przybrzeżna/.

Ponadto być w gotowości do przejścia na drogę zapasową MYSZADŁA, STAROWOLA, ZAWISZYN, BORZYMY, DĘBE, PŁATKOW oraz przygotowania dróg rozwinięcia dla 23 pz do rubieży KAROLKOW, MOKRA WIEŚ. OZR przesuwać po

drodze dofrontowej za pułkiem pierwszego rzutu. Gotowość do działania osiągnąć o 9.00 27.10;

c/ wykonać 9 przejść w zaporach minowych na przednim skraju obrony nieprzyjaciela w czasie ogniowego przygotowania ataku na korzyść 21 pz na rubieży zach. MYSZADŁA, PODMYSZADŁA. Rejon wyjściowy las płd. PODBALE zająć do 4.00 27.10. Droga marszu nr 1.

d/ zorganizować OZap w sile plutonu z trzema jednostkami miniowania w gotowości do minowania manewrowego na lewym skrzydle natarcia. OZap przemieszczać za 22 pz po drodze dofrontowej przed OPpanc.
Gotowość do działania - 6.00 27.10;

e/ na okres natarcia przydzielić:
- ksap /bez plsap/ do 21 pz, którą do 2.00 27.10 skierować w m. ROWISKA /1454/;
- plsap do 22 pz, który do 2.00 27.10 skierować w m. RUCHNA;
- ksap i pl PTS do 23 pz po wykonaniu przejść w zaporach minowych na przednim skraju obrony;
-

f/ przyjąć w swoje podporządkowanie 9 ksap 3/7 psap i plPTS z 7 pdm, które odebrać o 22.30 26.10 w m CHMIELEW /1078/.

g/ 2 bsap po wydzieleniu pododdziałów jako odwód przesuwać pod drodze nr 1, a następnie dofrontowej za 8D 2 DZ w gotowości do wykonywania przejść w zaporach minowych, prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego, przygotowania dróg na przełaj i urządzania przepraw. Gotowość do marszu 6.00 27.10;

5. Sprzęt i materiały inżynieryjne dostarczone będą siłami pododdziałów transportowych dywizji.

6. Uszkodzony sprzęt w miarę możliwości dostarczać do dywizyjnej drogi dofrontowej.

7. Meldunki składać:
- dobowe do 18.00 z godziny 17.00,
- doraźne po wykonaniu zasadniczych zadań oraz po poniesieniu znacznych strat.

SZEF SAPERÓW 2 DZ

Zadania oddziałów i pododdziałów pozostałych rodzajów wojsk 15'

Wytyczne do zabezpieczenia inżynieryjnego powinny dotrzeć do wszystkich oddziałów dywizji, w myśl zasady realizacji zadań zabezpieczenia przez wszystkie rodzaje wojsk.

Zadania w tym zakresie mogą być postawione przez dowódcę dywizji w formie wytycznych podczas organizacji zabezpieczenia bojowego działań i potwierdzona na piśmie w formie zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego dla określonego oddziału lub tylko w formie zarządzeń zabezpieczenia inżynieryjnego, które opracowuje i podpisuje szef saperów i szef sztabu dywizji.

Treść zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego dla 22 pz przedstawi Pan .....

/czas referowania 10 minut/

Proponowane rozwiązanie:

DOWÓDCA 22 pz
ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO 2 DZ Nr 03/Inż
SD - GROCHÓW /0876/, 0.10 27 10 Mapa 1:100000, Wydanie 1983 r.

1. W okresie przygotowania i prowadzenia natarcia na korzyść pułku:

a/ przygotowuje i utrzymuje się:
- od 23.30 26.10 w rejonie wyjściowym drogę dofrontową PRZYWÓZKI, PACZUSKI DUŻE, RUCHNA, BAGNO (0668), LIW oraz drogi rokadowe: KOSTKI, PRZEZDZIATKA, PRZYWÓZKI; MIEDZNA, JARTYPORY, RUCHNA;
- od 23.30 26.10 siłami 2 kdm 1/7 pdm drogi przesunięcia pułku do rubieży ataku:
  nr 1 - KRYPY, POPIELÓW, TURNA, JACZEW, ROWISKA;
  nr 2 - LIW, KORYTNICA, RABIANY, OSTRÓWEK;
- drogi rozwinięcia pułku przygotuje 6 DZ;

b/ wykonuje się 12 przejść w zaporach minowych na przednim skraju obrony nieprzyjaciela siłami 3/7 psap /bez 9 ksap/ z krozm podczas ogniowego przygotowania ataku. Ww siły o 4.00 27.10 przybędą do m. JÓZEFÓW /1246d/;

c/ 9 ksap z 3/7 psap jest w gotowości do wykonania 9 przejść w narzutowych polach ustawionych w terenie od rubieży KUPCE, ŚWIĘTOCHÓW do rubieży ataku podczas rozwijania się pułku do

natarcia, SDO 9 ksap - ŚWIĘTOCHÓW od 8.00 27.10;

d/ 2 bsap od 2.00 27.10 zorganizuje dwa IPO w m. ŚWIĘTOCHÓW, JÓZEFÓW z zadniem obserwowania rozbudowy inżynieryjnej obrony nieprzyjaciela;

e/ przydziela się plsap z 2 bsap, który o 2.00 27.10 przybędzie do m. RUCHNA;

2. Dowódca dywizji rozkazał:

a/ podstawowe ukrycia i okopy w rejonie rozmieszczenia pułku wykonać do 4.00 27.10;

b/ torować drogę dofrontową na odcinku JADÓW, SZEWNICA, OBRAB;

c/ być w gotowości do wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych i przygotowania dróg rozwijania dla drugiego rzutu dywizji;

d/ w pododdziałach zorganizować grupy rozpoznawcze, a w batalionie nacierającym na głównym kierunku - grupę torującą;

3. Na okres natarcia przydziela się:
- dodatkowo 4 kpl. dużych ładunków wydłużonych,
- 5 kpl. drewnianych przęseł kolejnowych, które do 3.00 27.10 odebrać własnym transportem z m. ZAPAŚNIA.

4. Meldunki składać:
- dobowe do 18.00 z godziny 17.00,
- doraźne po wykonaniu zasadniczych zadań oraz po poniesieniu znacznych strat.

SZEF SAPERÓW 2 DZ SZEF SZTABU 2 DZ

Uwaga!

Wykładowca wyjaśnia, że część informacji zawartych w zarządzeniach szef saperów przekazał wcześniej przez techniczne środki łączności i forma pisemna stanowi potwierdzenie tych informacji.

Podczas analizy treści zarządzeń wykładowca sprawdza czy opisane zadania odpowiadają na następujące pytania: co?, gdzie? kiedy? ma być wykonane i kto? wykonuje na korzyść pułku.

Część końcowa 5'

Wykładowca określa stopień osiągnięcia celu zajęcia i ocenia przygotowanie się studentów do zajęcia. Podaje oceny indywidualne uzyskane przez studentów i ogólną ocenę grupy. Wymienia zagadnienia wymagające dodatkowego pogłębienia przed kolejnymi zajęciami.

OPRACOWAŁ
ppłk Paweł CIEŚLAR

SPRAWDZIŁ
płk Paweł SZUSZCZYŃSKI

OPRACOWANIA METODYCZNE
Zajęcia 18a

I. TEMAT: Zabezpieczenie inżynieryjne forsowania przeszkody wodnej

II. CEL: 1. Uczyć studentów rozwiązywania problemów zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania przeszkody wodnej w natarciu dywizji;

2. Doskonalić metody pracy oficerów w zakresie organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania.

III. FORMA: zajęcia grupowe w terenie

IV. CZAS: 2 x 45'

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

Część wstępna	5'
1. Ocena inżynieryjna rzeki i przyległego terenu	10'
2. Potrzeby i możliwości urządzenia przepraw dywizyjnych i pułkowych na odcinkach forsowania	20'
3. Przygotowanie i utrzymanie dróg do przepraw i rokad przybrzeżnych	10'
4. Wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych na brzegach i na przeszkodzie wodnej	10'
Część końcowa	5'

Uwaga! 30' - przeznaczono na dojazd do punktów rekonesansowych

VI. LITERATURA:

1. Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Część I [dywizja, pułk], nr bibl. pf 21910;
2. Zabezpieczenie inżynieryjne walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 23309;
3. Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych, nr bibl. 017913;
4. Informator sprzętu inżynieryjnego wojsk własnych, nr bibl. pf 1532;

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Zajęcia są prowadzone przez KWInż. podczas wspólnego wyjazdu w te-

ren razem z nauczycielami z KIO /3 godz./ i KWRiA /1 godz./. Przed zajęciami przedstawiciele tych katedr ustalają podział czasu i sposób realizacji zagadnień szkoleniowych na poszczególnych punktach rekonesansowych. Ustalenia są następnie przekazane wszystkim zainteresowanym nauczycielom KWInż.

2. Studenci przygotowują się do zajęcia na podstawie założenia taktycznego oraz wytycznych wykładowcy udzielonych podczas instruktażu na 3-4 dni przed zajęciami.

3. Wytyczne do przeprowadzenia instruktażu ze studentami:

Podczas instruktażu wykładowca nakazuje:

a/ przestudiować:

- literaturę podaną w sytuacji inżynieryjnej */umieszczoną także w punkcie VI niniejszego opracowania/*;

b/ w roli szefa saperów 2 DZ w czasie nauki własnej przeprowadzić analizę zadania pod względem inżynieryjnym, ocenę inżynieryjną sytuacji, wypracować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania;

c/ przygotować ocenę inżynieryjną rzeki i przyległego terenu na podstawie mapy i uaktualnić podczas rekonesansu;

d/ na zajęciach być w gotowości do referowania oceny inżynieryjnej terenu, organizacji przygotowania i utrzymania dróg, wykonywania przejść w zaporach minowych w rzece i na brzegu oraz urządzenia i utrzymania przepraw;

e/ w notatkach posiadać wnioski z analizy zadania, oceny inżynieryjnej sytuacji, niezbędne kalkulacje oraz koncepcję wykonania powyższych zadań;

f/ na mapie stosownie do podjętych rozwiązań wrysować niezbędne informacje uzasadniające przyjętą koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania dywizji;

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Część wstępna 5'

Wykładowca podaje temat, cel i układ zajęcia oraz sprawdza notatki i mapy.

Zadaje pytanie:

1/ Co nazywamy forsowaniem a co przeprawą?
Odpowiedź: Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych, s. 5;

2/ Co obejmuje zabezpieczenie inżynieryjne forsowania?

Odpowiedź: Zabezpieczenie inżynieryjne walki, s.

1. Ocena inżynieryjna rzeki i przyległego terenu 10'

Wykładowca nakazuje ocenić rzekę na odcinku forsowania dywizji ogólnie i szczegółowo w zasięgu widoczności ze wskazaniem obiektów terenowych.

Ocenę rzeki BUG na odcinku forsowania przeprowadzi Pan .....
/czas referowania - 10 minut/

Proponowane rozwiązanie:

Dolina rzeki BUG jest szerokości od 1 km /TURZYN, BŁONIE/ do 3 km /TULEWO, DĘSKUROW/. Prawy stok doliny w rejonie WYSZKOWA /stanowi brzeg rzeki/ jest stromy, miejscami urwisty o wysokości 10-15 m.

Charakterystyka rz. BUG na odcinku RYBIENKO, MŁYNARZE:

szerokość - 105 - 120 m,
głębokość - 1,8 - 2,7 m,
prędkość prądu - 0,7 m/s,
rodzaj dna - piaszczyste lub żwirowe, a na północ od MŁYNARZE także torfiaste.

Brak jest urządzeń hydrotechnicznych mających wpływ na poziom wody w rzece.

Teren na podejściach do rzeki:

- w prawej części pasa natarcia jest zalesiony o niewielkiej liczbie dróg. Bezpośrednio przed przed przeszkodą wodną występują miejsca podmokłe;
- w lewej części lasy zajmują mniejszą powierzchnię. Na odcinku RYBIENKO LEŚNE, GRĄDY jest znaczna liczba dróg gruntowych w pobliży rzeki;

Teren za rzeką:

- w dolinie na wschód od WYSZKOWA podmokły i pocięty rowami;
- na kierunku MŁYNARZE, STRUGA częściowo zalesiony i w prawej części podmokły;

W pasie natarcia dywizji miasto WYSZKÓW stanowi węzeł komunikacyjny, gdzie koncentrują się wszystkie drogi o nawierzchni twardej. Ze względu na zniszczenie mostów w WYSZKOWIE ruch w tym rejonie jest ograniczony.

Na kierunku natarcia dywizji występuje jeden odcinek dogodny do forsowania RYBIENKO LEŚNE, RYBIENKO STARE, MŁYNARZE, SOMIANKA o sze-

rokości 8 km, na którym można zorganizować forsowanie dwóch pułków. Linię rozgraniczenie pomiędzy pułkowymi odcinkami forsowania stanowić może kierunek DESKUROW, zach. skraj RYBNO.

Najdogodniejsze miejsca do urządzenia przepraw:

- promowych lub mostowych: RYBIENKO LESNE, RYBIENKO STARE; GULCZEWO, GRĄDY;
- desantowych: DROGOSZEWO, wsch. RYBNO; MŁYNARZE, zach GULCZEWO;
- przeprawy czołgów pod wodą - DESKUROW, RYBNO.

Na rokady przybrzeżne można wybrać następujące drogi:

- RYBIENKO LESNE, DESKUROW, GRĄDY, MŁYNARZE;
- RYBIENKO STARE, RYBNO, GULCZEWO, wsch. OSINY.

Rakadę pułkową może stanowić droga bitumiczna RYBIENKO LESNE, WOLKA SLUBOWSKA, NIEGOW.

Uwaga! Miejsca urządzenia przepraw w pobliżu punktów rekonesansowych studenci powinni wskazać w terenie.

2. Potrzeby i możliwości urządzenia przepraw dywizyjnych i pułkowych na odcinkach forsowania 20'

Wykładowca wyjaśnia, że szef saperów na SD 2 DZ wypracował koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania rz. BUG. Podczas rekonesansu precyzuje przyjęte rozwiązania w stosunku do zmiany warunków działania określonych na podstawie informacji uzyskanych na SD.

Dla potrzeb dydaktycznych i braku wcześniej odpowiednich zajęć należy na punkcie rekonesansowym rozpatrywać zagadnienie związane z koncepcją urządzenia przepraw.

W zagadnieniu najpierw określić potrzeby urządzenia przepraw, porównać je z możliwościami bojowymi oraz wskazać miejsca ich urządzenia w terenie.

Potrzeby i możliwości urządzenia przepraw przedstawi Pan .....
/czas referowania 15 minut/

<u>Proponowane rozwiązanie:</u>

Dywizja będzie forsowała rz. BUG dwoma pułkami w pierwszym rzucie, tj. 22 i 23 pz. Każdy pułk może mieć w pierszym rzucie dwa lub trzy bataliony. W przypadku forsowania trzema batalionami, jeden znich musi być to batalion czołgów, dla którego należy urządzić przeprawy promowe. Technika urządzania promów z parku PP-64 oraz konieczność zapewnienia warunków do bezpiecznego działania pododdziałów pon-

tonowych wpływa na termin gotowości przepraw promowych w G+30 minut.

Użycie boz do forsowania jest niezmiernie trudne i należy przyjąć, że pułki będą forsować mając w pierwszym rzucie po dwa bpzmot. Każdy bpzmot może urządzić przeprawy desantowe na BWP lub transporterach opancerzonych.

Dla pojazdów samochodowych i przyczep w każdym batalionie należy urządzić jedną przeprawę desantową na PTS. Ponadto dla ciężkich pojazdów niepływających /czołgów, ciągników itp./ potrzeba urządzić przeprawę promową. Jeżeli liczba parków pontonowych jest niewystarczająca to należy urządzić jedną przeprawę promową na pułk lub przeprawy czołgów pod wodą.

Przeprawę mostową należy urządzać co najmniej jedną na odcinku forsowania dywizji.

Potrzebną liczbę przepraw oraz liczbę środków przeprawowych określa się na podstawie wymaganego tempa natarcia na brzegu przeciwległym i liczby sprzętu do przeprawy.

W swoich kalkulacjach szef saperów szuka odpowiedzi na pytania dotyczące głównie możliwości urządzenia przepraw i czasu trwania przerzutu sprzętu na drugi brzeg.

Wymagany czas przeprawy dywizji lub jej oddziałów określa się dzieląc głębokość ugrupowania przez zakładane tempo natarcia na brzegu przeciwległym.

$$T = \frac{L}{N}$$

gdzie: T - czas przeprawy,
L - głębokość ugrupowania,
N - tempo natarcia na brzegu przeciwległym.

Przyjmując dla dywizji wartości: L = 30 km, N = 3 km/h i stosując powyższy wzór po obliczeniu T = 10 h.

Znając liczbę środków przeprawowych w dywizji można wyliczyć orientacyjny czas trwania przeprawy na podstawie wzoru:

$$T = \frac{M \times R}{K} \times 1,2$$

gdzie: T - czas trwania przeprawy,
K - liczba środków przeprawowych,
M - liczba obrotów (rejsów) lub sprzętu do przeprawy,

R - czas trwania jednego rejsu/
1,2 - współczynnik straty środków przeprawowych.

Dywizja posiada: 17 kpl. - PTS i 6 promów z parku PP-64 pod obciążenie 80 t, razem 23 kpl. Czas trwania jednego rejsu T = 10', Liczba sprzętu do przeprawy M = 1981 szt. /bez czołgów/ - zobacz załącznik 4. Po obliczeniu czas przeprawy dywizji wynosi T = 17 h.

Z analizy powyższych wyliczeń wynika, że dywizja posiada mało środków przeprawowych i w pierwszym etapie forsowania nie jest wstanie uzyskać tempa natarcia 3 km/h. Po zapadnięciu zmroku, tj. 17.00 dywizja może przejść z przepraw promowych na przeprawy mostowe i znacznie przyspieszyć przekraczanie rzeki BUG. Stosowanie promów pod obciążenie 80t pozwala na załadowanie na jeden prom 4 samochody ciężarowe lub 2 samochody ciężarowe z przyczepami /działami/, co nieznacznie przyspieszy przerzut sprzętu na drugi brzeg rzeki. W tej koncepcji przyjęto, że czołgi przekraczać będą rzekę po urządzonych przeprawach pod wodą.

W następnej kolejności szef saperów dywizji wylicza liczbę potrzebnych środków przeprawowych dla pułków pierwszego rzutu. W przykładzie podane jest sposób wyliczenia tylko dla 22 pz.

Przyjmując wartości: L = 10 km, N = 2-3 km/h zgodnie z wzorem czas przeprawy 22 pz wynosi T = do 3 h 20' do 5 h.

Dla uzyskania takiego czasu przeprawy pułku należy posiadać odpowiednią liczbę środków przeprawowych, którą wylicza się ze wzoru:

$$K = \frac{M \times R}{T} \times 1,2$$

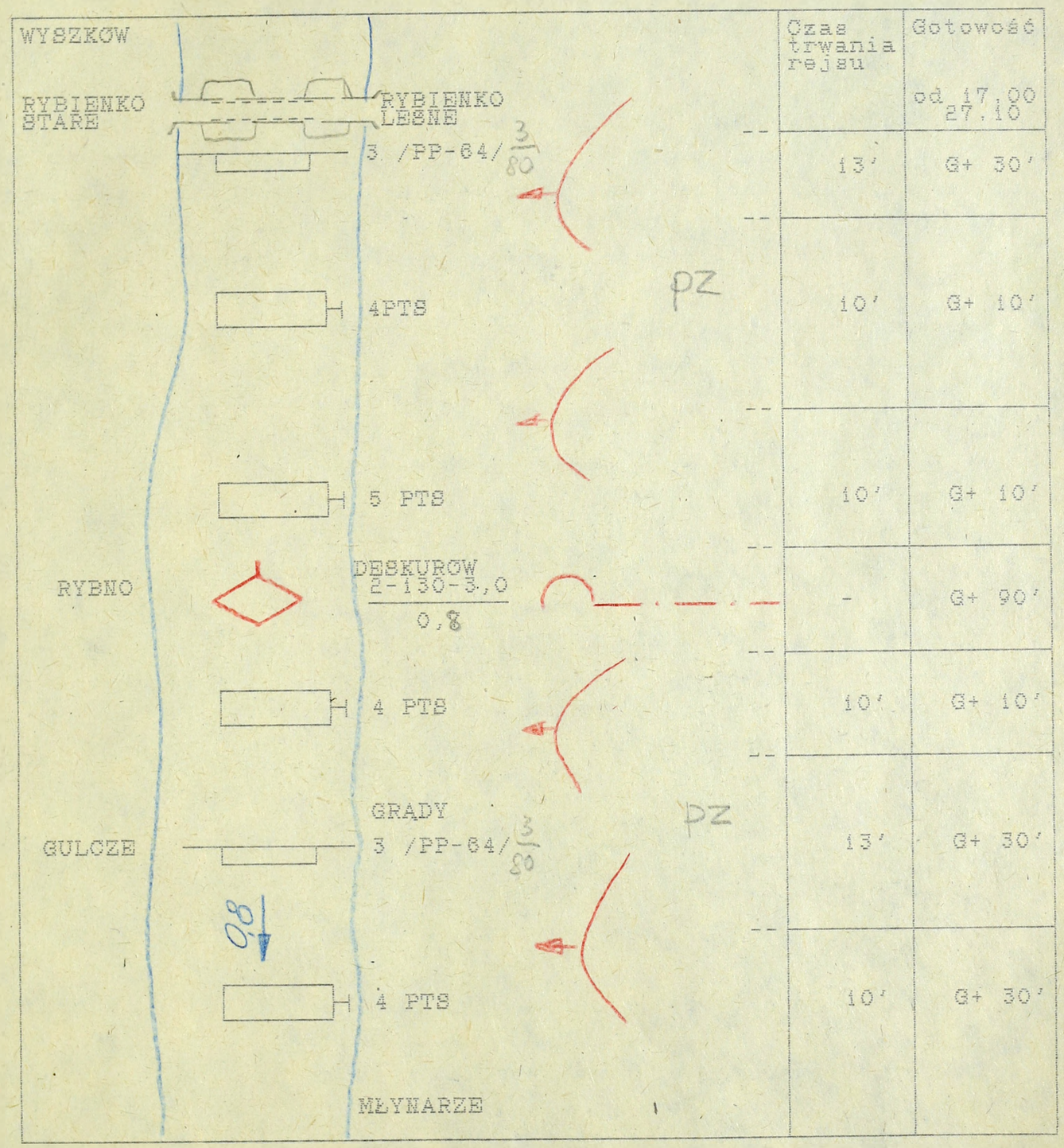
Legenda jak poprzednio.

Przyjmując konieczność przeprawienia M = 323 szt. pojazdów samochodowych i przyczep w czasie 300 minut (tempo natarcia równe 2 km/h) oraz czas trwania jednego rejsu 10 minut, to 22 pz powinien posiadać K = 13 kpl. środków przeprawowych. Do czasu uruchomienia przeprawy czołgów pod wodą /G+90'/ pułk może przeprawiać od G+30' czołgi na przeprawach promowych. Po zakończeniu przeprawiania czołgów na promach można przeprawiać pojazdy kołowe.

Podobny tok wyliczeń stosuje się do określenia liczby środków przeprawowych dla drugiego pułku.

Z przeprowadzonych wyliczeń wynika, że do pułków pierwszego rzutu należy przydzielić po pl PTS oraz dla pułku forsującym na lewym skrzydle kpont z 2 bsap. Na prawym skrzydle działa bpont z 7 pdm.

SZKIC URZĄDZANYCH PRZEPRAW NA rz. BUG

Czas trwania rejsu	Gotowość od 17.00 27.10
13'	G+ 30'
10'	G+ 10'
10'	G+ 10'
-	G+ 90'
10'	G+ 10'
13'	G+ 30'
10'	G+ 30'

W świetle powyższych rozważań do urządzenia przepraw do pułków pierwszego rzutu należy przydzielić:

do prawoskrzydłowego - bpont, pl PTS z 7 pdm i plsap;
do lewoskrzydłowego - kpont, pl PTS z 2 bsap i plsap;
do GER - pltzp.

Dokładne miejsca /osie/ urządzenia przepraw desantowych i promowych wyznaczą dowódcy pułków.

UWAGA! Wykładowca wyjaśnia, że powyższe kalkulacje szef saperów dotyczące czasu przeprawy i liczby środków przeprawowych mają charakter szacunkowy i służą jedynie do określenia możliwości odpowiedniego wzmocnienia pierwszorzutowych oddziałów dywizji. Dokładne kalkulacje wykonywane są w etapie planowania szczegółowego podczas sporządzania przez oficerów wydziału operacyjnego grafiku przepraw podczas forsowania.

W ramach doskonalenia wykładowca nakazuje wyznaczonemu studentowi wskazanie miejsc urządzenia przepraw.

3. Przygotowanie i utrzymanie dróg do przepraw i rokad przybrzeżnych 10'

Wykładowca wyjaśnia, że podczas forsowania i przeprawy wojsk oprócz dróg dywizyjnych przygotowuje i utrzymuje się rokady przybrzeżne oraz drogi od rokad przybrzeżnych do przepraw.

Do przedstawienia przebiegu rokad przybrzeżnych oraz podania wykonaców prac inżynieryjnych wykładowca wyznacza studentów.

Rokady przybrzeżne wskaże Pan .....
/ czas referowania 5 minut/

<u>Proponowane rozwiązanie:</u>

Rokada przybrzeżna:
- na brzegu wyjściowym - RYBIENKO LEŚNE, DESKUROW, GRĄDY, MŁYNARZE;
- na brzegu przeciwległym - RYBIENKO STARE, RYBNO, GULCZEWO, wsch. OSINY.

Do przygotowania i utrzymania rokad przybrzeżnych należy zaangażować: - OZR 2 DZ na na brzegu własnym,
- OZR-y pułków na brzegu przeciwległym, a po sforsowaniu rzeki przez pułki i pogłębieniu przyczółka - OZR 2 DZ.

Drogi od rokad przybrzeżnych do przepraw utrzymują pododdziały urządzające przeprawy i w tym celu plutony PTS należy wzmocnić pododdzia-

łami saperów.

4. Wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych na brzegach i na przeszkodzie wodnej 10'

Wykładowca wyjaśnia, że wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych poprzedza etap urządzania przepraw, ale ze względów dydaktycznych dla określenia zakresu potrzeb wskazane jest rozpatrywanie zagadnień w odwrotnej kolejności.

Informacje zawarte w sytuacji inżynieryjnej sugerują o znacznym nasyceniu zapór minowych na przeszkodzie wodnej i w terenie przyległym.

Potrzeby i możliwości wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych przedstawi Pan ..... / czas referowania 5 minut/

Proponowane rozwiązanie:

Na przeszkodzie wodnej urządzanych będzie co najmniej 8 przepraw desantowych na wozach bojowych piechoty, a następnie 7 przepraw na sprzęcie inżynieryjnym, z tego: 4 desantowe, 2 promowe i jedna czołgów pod wodą. W tej sytuacji o zakresie potrzeb związanych z jednoczesnym wykonywaniem przejść decyduje liczba przepraw urządzanych przez pododdziały piechoty.

Pokonanie zapór minowych podczas forsowania obejmuje między innymi wykonanie przejść na podejściach, w korycie rzeki i brzegu przeciwległym.

Przejścia w zaporach minowych na podejściach do rzeki i brzegu własnym powinny być wykonane w okresie przygotowania forsowania siłami saperów pułków i dywizji.

Przejścia w zaporach przeciwdesantowych w korycie rzeki i brzegu przeciwległym powinny być wykonanie w czasie ogniowego przygotowania forsowania. Do wykonywania przejść w zaporach przeciwdesantowych należy zastosować przede wszystkim duże ładunki wydłużone. Dla jednej kpzmot potrzeba do 4 - 6 kpl. ŁWD, tj. dwa -trzy na szerokość /ŁWD wykonuje przejście o szerokości 10,2 m w zaporze ustawionej w wodzie/ i dwa na długość /szerokość rzeki 105-120 m/.

Do wykonania tego zadania należy użyć 16 drsap i 32 kpl. ŁWD, na które należy złożyć zapotrzebowanie do SWInż. 7 KZ.

Zastosowanie dwóch ładunków na jedno przejście wykona także

przejście w zaporach minowych na brzegu przeciwległym na głębokość od 95 do 80 m. Pozwoli to na lądowanie pierwszej fali na brzegu przeciwległym, a razem z nimi pododdziałów saperów do poszerzenia przejść na przyczółku.

Każdy forsujący pułk należy wzmocnić ksap, która w pierwszym etapie wykona przejścia w korycie rzeki, a następnie część sił wydzieli do poszerzenia przejść w zaporach minowych na brzegu przeciwległym oraz do urządzenia i utrzymania przepraw na PTS.

Pułkowe pododdziały saperów wykorzystane będą głównie do realizacji zadań inżynieryjnych podczas natarcia na przyczółku i w głębi.

UWAGA! Po rozpatrzeniu potrzeb i możliwości wykonania przejść w zaporach inżynieryjnych wykładowca nakazuje wskazanie w terenie osi przejść i miejsca ustawienia wyrzutni ŁWD.

Część końcowa 5'

Wykładowca określa stopień osiągnięcia celu zajęcia i ocenia przygotowanie się studentów do zajęcia. Podaje oceny indywidualne uzyskane przez studentów i ogólną ocenę grupy. Wymienia zagadnienia wymagające dodatkowego pogłębienia.

OPRACOWAŁ
ppłk Paweł CIEŚLAR

.....

Załącznik 1

SYTUACJA INŻYNIERYJNA o 20.00 26.10

1. PÓŁNOCNI realizując natarcie wyczerpali możliwości wykonywania przejść w zaporach minowych przy pomocy trałów i wybuchowych ładunków wydłużonych. W wyniku podchodzenia nowych sił POŁUDNIOWYCH przechodzą do obrony i rozbudowy inżynieryjnej terenu na południe od BUGU.

POŁUDNIOWI - dywizje i brygady zmechanizowane prowadząc obronę ustawiały zapory minowe, głównie przeciwpancerne oraz niszczyły drogi i mosty. Pododziały inżynieryjne 6DZ z 3KZ w ramach rozbudowy inżynieryjnej obrony na kierunku WYSZKÓW, JADÓW wykonały następujące zadania inżynieryjne:

- ustawiły 4,5 km przeciwpancernych i przeciwdesantowych zapór minowych na południowym brzegu rz. BUG na odcinku RYBIENKO, MŁYNARZE, a na wschód od WYSZKOWA - mieszane grupy min;
- siłami oddziałów zaporowych sposobem manewrowym ustawili dwa przeciwpancerne pola minowe na rubieży WÓLKA ŚLUBOWSKA (2430), MOSTÓWKA (2030), każde po 600 m długości;
- zniszczyły drogi: SKUSZEW (2832), HALIN (2440); ZABRODZIE (2028), MOKRA WIEŚ (1430), wykonując po 3 odcinki niszczeń, a w każdym odcinku od 8 do 12 lejów. Ponadto teren wokół niszczeń zaminowano;
- lotnictwo wojsk własnych zniszczyło przęsło mostu drogowego na rz. BUG w m. WYSZKÓW.

2. Pododdziały inżynieryjne 2 DZ zgodnie z otrzymanym wcześniej zadaniem zabezpieczały marsz dywizji do nakazanego rejonu. W czasie marszu przygotowywały objazdy zniszczonych dróg, były atakowane przez lotnictwo nieprzyjaciela, o 20.00 26.10 znalazły się w następującym położeniu:

a/ 2 bsap /bez kdm i plmin/ - pododdział wojsk inżynieryjnych pozostający w odwodzie dywizji wykonuje marsz do rejonu: /wył./ CHMIELEW (1078), /wył./ BRZOZÓW (0878), las (1080), który zajmie do 21.00 26.10;

b/ OZR 2 DZ /kdm 2 bsap/- wykonał marsz za awangardą 21 pz, zatrzymany na drodze czołem w m. JASTROPY /1074/. Od 19.00 26.10 utrzymuje drogi rokadowe MIEDZNA (1674), RUCHNA (0472); KOSTKI (1880), PRZYWÓZKI (0682);

c/ OZap 2 DZ /plmin ksap 2 bsap/ wykonał marsz za 21 pz, znajduje się w rejonie rozmieszczenia 2 bsap. OZap posiada dwie jednostki minowania z min typu TM-62M oraz 100 kg MW;

d/ w 21 pz ksap realizowała zadania zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia zgodnie z decyzją dowódcy pułku. Z kompani wydzielono siły do organizacji OZR, OZap oraz dwie drsap przydzielono do pierwszorzutowych batalionów;

e/ ksap 22 i 23 pz wykonują marsz w ugrupowaniu marszowym swoich pułków. Ugrupowanie ksap zgodnie z decyzjami dowódców pułków. Z każdej ksap wydzielono pldm i drsap do OZR.

2. Stan sił i środków inżynieryjnych:

a/ w 2 bsap:

- braki w ukompletowaniu: koparka samochodowa- 1 szt.; spycharko-ładowarka- 1 szt.; miny ppanc- 20 szt.; MW- 400 kg; ZB ŁWD- 4 kpl. oraz uszkodzone przęsło mostu czołgowego i jeden transporter PT8;

b/ w pułkach:

- 21 pz - braki w ukompletowaniu: ZB ŁWD- 6 kpl.;przęsło mostowe BLG-67- 2 szt.; miny ppanc- 10 szt.; miny ppiech- 40 szt.; transporter SKOT w wersji torującej oraz uszkodzona spycharka BAT;

- 22 pz - braki w ukompletowaniu: spycharko-ładowarka - 1 szt. oraz uszkodzony most czołgowy BLG-67;

- 23 pz - braki w ukompletowaniu: ZB ŁWD- 2 kpl.; koparka samochodowa- 1 szt.; samochód ciężarowo-terenowy z przyczepą oraz uszkodzony transporter SKOT;

d/ pododdziały inżynieryjne ukompletowane w stanie osobowym 95%.

3. Dane dodatkowe:

a/ 2 kdm 1/3 pdm w ramach prowadzonych działań utrzymuje drogę rokadową WĘGRÓW, KAŁUSZYN;

b/ w pododdziałach czołgów wyposażonych w czołgi typu T-72 znajduje się jeden komplet trału KMT-6/plcz;

c/ pododdziały 2 DZ są przeszkolone w pokonywaniu narzutowych pól minowych;

d/ ksap pułków brały udział w szkoleniu dotyczącym zabezpieczenia inżynieryjnego działań taktycznego desantu powietrznego.

Praca do wykonania:

a/ przestudiować:

1. Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Część I [dywizja, pułk], nr bibl. pf 21910.
2. Zabezpieczenie inżynieryjne walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 23309.
3. Zabezpieczenia inżynieryjne działań bojowych związków taktycznych i oddziałów, nr bibl. 24/8.
4. Metodyka przygotowania zabezpieczenia inżynieryjnego walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 2570.
5. Informator sprzętu inżynieryjnego wojsk własnych, nr bibl. pf 1532.
6. Wykorzystanie bsap dywizji w działaniach bojowych oraz metody pracy dowódcy i sztabu batalionu podczas wypracowania decyzji, nr bibl. pf 3082.
7. Struktury organizacyjne , możliwości i zasadnicze wyposażenie wojsk inżynieryjnych - skrypt, AON, Warszawa 1992, nr bibl. pf 29/8.
8. Notatki z wykładu dotyczące problematyki zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji.
9. Sytuację inżynieryjną o 20.00 26.10 i zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego 7 KZ zamieszczone w założeniu do ćwiczenia;

b/ do zajęcia nr 7:

W roli szefa saperów 2 DZ w czasie nauki własnej przeprowadzić analizę zadania pod względem inżynieryjnym, ocenę inżynieryjną sytuacji, wypracować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego.

Na zajęciach być w gotowości do złożenia meldunku propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji oraz przedstawienia argumentacji przyjętych rozwiązań.

W notatkach posiadać wnioski z analizy zadania, oceny inżynieryjnej sytuacji, niezbędne kalkulacje oraz meldunek propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji.

Na mapie stosownie do podjętej decyzji wrysować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu.

OPRACOWAŁ

ppłk dypl. Paweł CIEŚLAR

SPRAWDZIŁ

płk dr hab. Paweł SZUSZCZYŃSKI

Załącznik 2

DOWÓDCA 2 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO 7 KZ nr 02/Inż

SD - KOWIESY /9884/, 19.30 26.10, Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1983 r.

1. Siłami i środkami pododdziałów wojsk inżynieryjnych 7 KZ i wojsk w styczności na korzyść 2 DZ planuje się wykonać następujące zadania zabezpieczenia inżynieryjnego:

a/ pododdziały inżynieryjno-drogowe 7 pdm przygotują, i będą utrzymywać dla dywizji dwie drogi podejścia od rejonu wyjściowego do rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne;

c/ drogi od rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne do rubieży ataku przygotowują i utrzymują pododdziały 6 DZ;

d/ przed przednim skrajem obrony siłami i środkami 7 psap zostanie wykonanych 12 przejść w polach minowych własnych i nieprzyjaciela;

2. Dla 2 DZ planuje się przydzielić:

- na okres przygotowania i prowadzenia natarcia ksap z 7 psap;
- na okres forsowania rz. BUG - pl PTS /9 szt. PTS/;

3. Do 24.00 26.10 w rejon pododdziałów logistycznych dywizji dowiezione zostaną brakujące środki inżynieryjne;

4. Zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego 7 KZ zostanie dostarczone do sztabu dywizji wraz z rozkazem operacyjnym.

SZEF
WOJSK INŻYNIERYJNYCH 7 KZ

Załącznik 3

DOWÓDCA 2 DZ

ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO 7 KZ nr 03/Inż

SD - KOWIESY /9884/ 22.00 26.10.1993 Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1983 r.

1. Siłami i środkami pododdziałów wojsk inżynieryjnych 7 KZ i 6 DZ na korzyść 2 DZ zostaną wykonane następujące zadania zabezpieczenia inżynieryjnego:

a/ od 22.00 26.10 6 DZ prowadzić będzie rozpoznanie inżynieryjne przed przednim skrajem obrony dwoma IPO rozmieszczonymi zach. skr. MYSZADŁA /1646/ i m. Kol. PODMYSZADŁA /1446/;

b/ 2 kdm 1/7 pdm od 23.30 26.10 przygotuje, a następnie będzie utrzymywać dwie drogi podejścia od rejonu wyjściowego do rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne;

c/ drogi od rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne do rubieży ataku przygotowują i będą utrzymywać pododdziały inżynieryjno-drogowe 6 DZ;

d/ 3/7 psap /bez 9 ksap/ z krozm w czasie ogniowego przygotowania ataku wykona sposobem wybuchowym 12 przejść w zaporach inżynieryjnych nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony w miejscach wskazanych przez dowódcę dywizji;

e/ na okres przygotowania i prowadzenia natarcia przydziela się 9 ksap 3/7 psap, którą o 22.30 26.10 przejąć w podporządkowanie w m. CHMIELEW (1078);

f/ na okres forsowania przydziela się pl PTS z 7 pdm, który o 22.30 26.10 przejąć w podporządkowanie. Punkt spotkania - w m. CHMIELEW (1078);

g/ do 24.00 26.10 dywizja otrzyma środki i materiały inżynieryjne zgodnie z zarządzeniem logistycznym;

2. W celu zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dowódca 7 KZ

r o z k a z a ł:

a/ do 2.00 26.10 we wszystkich kompaniach i bateriach zorganizować GRT, a w batalionach pierwszego rzutu GT w gotowości do wykonywania przejść w narzutowych polach minowych;

b/ do 3.00 26.10 doprowadzić do pododdziałów informacje o sposobie oznakowania dróg wyprowadzających na przejścia w zaporach /od rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne do rubieży ataku/.

c/ zajmowanie rejonów w zdobytym terenie poprzedzić rozpoznaniem i rozminowaniem min i innych przedmiotów wybuchowych;

d/ po sforsowaniu rz. BUG przydzielone PTS pozostawić w rejonie m. RYBIENKO;

3. Meldunki składać:

- o realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego codziennie do 20.00 ze stanu na 18.00;
- o poniesionych większych stratach - natychmiast;

SZEF WOJSK INŻYNIERYJNYCH 7 KZ

.....

SZEF SZTABU 7 KZ

.....

Załącznik 4

SYTUACJA INŻYNIERYJNA o 2.00 28.10

1. PÓŁNOCNI w czasie działań obronnych umocnili rubież rz. BUG stosując przeciwpancerne zapory minowe na podejściach do rzeki oraz na jej północnym brzegu. W korycie rzeki ustawili przeciwdesantowe zapory minowe. Podczas wycofywania się na północ od rz. BUG wykorzystywali przeprawy pontonowe na kierunkach:

- DROGOSZEWO (2628), RYBIENKO (2828) czynna do 20.00 27.10;
- DRĘSZEW (2022), JABŁONIEC (2218).

2. Pierwszy rzut 2 DZ podczas natarcia nie sforsował rz. BUG, między innymi z powodu znacznego nasycenia zaporami inżynieryjnymi terenu na obu brzegach rzeki.

Położenie wojsk inżynieryjnych o 2.00 28.10 jest następujące:

a/ 2 bsap /bez kdm, 1,2 plsap, plmin/ i 9 ksap/7psap /bez plsap/ - pododdział wojsk inżynieryjnych pozostający w odwodzie dywizji zatrzymany na drodze SZEWNICA (1836), ZABRODZIE (2028), czołem w m KAROLINÓW (1834);

b/ OZR 2 DZ /kdm 2 bsap/- od 24.00 27.10 rozmieszczony w m. KICINY (2024);

c/ OZap 2 DZ /plmin ksap 2 bsap/ z jedną jednostką minowania znajduje się w m. FRANCISZKÓW (2038) w gotowości do minowania na kierunku GAĆ (2236), SZEWNICA;

d/ 21 pz prowadzi natarcie 1 ksap z 2 plsap/2 bsap realizuje zadania zabezpieczenia inżynieryjnego zgodnie z decyzją dowódcy pułku. Z kompani wydzielono siły do organizacji OZR, OZap. Dwie drsap przydzielono do pierwszorzutowych batalionów. W odwodzie pułku oprócz części sił organicznej ksap znajduje się przydzielony 2 plsap;

e/ 23 pz nie osiągnął powodzenia w forsowaniu rz. BUG i uchwyceniu przyczółka. Organiczna ksap z 3 plsap/2 bsap oraz dodatkowo przydzielonymi do pułku na okres forsowania plPTS, plpont i 3/9 ksap realizowały zadania zabezpieczenia inżynieryjnego skupiając główny wysiłek na wykonywaniu przejść w zaporach minowych i urządzaniu przepraw przez rz. BUG. Obecnie siły inżynieryjne, które uczestniczyły w forsowaniu rzeki odtwarzają gotowość bojową;

f/ 22 pz - jego kompania saperów odtwarza gotowość do realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia. Do dwóch batalionów przydzielono po jednej drsap;

2. Stan sił i środków inżynieryjnych:

a/ w 2 bsap:

- braki w ukompletowaniu: koparka samochodowa- 1 szt.; spycharko-ładowarka - 1 szt.; most czołgowy BLG-67 - 2 szt.; ŁWD 100/5000 - 8 szt.; oraz uszkodzone przęsło mostu czołgowego BLG-67 oraz jeden transporter PTS;

b/ w 9 ksap 3/7 psap:

- braki w ukompletowaniu - dwa samochody ciężarowo-terenowe;

c/ w pl PTS:

- braki w ukompletowaniu - dwa transportery PTS;

d/ w pułkach:

- 21 pz - braki w ukompletowaniu: ZB ŁWD- 8 szt.;przęsło mostowe BLG-67- 2 szt.; transporter SKOT w wersji torującej oraz uszkodzony transporter rozpoznania inżynieryjnego (TRI);

- 22 pz - braki w ukompletowaniu: spycharko-ładowarka - 1 szt. oraz uszkodzony most czołgowy BLG-67 - 2 szt.; transporter opancerzony SKOT - 1 szt.;

- 23 pz - braki w ukompletowaniu: koparka samochodowa- 1 szt.; transporter opancerzony SKOT - 1 szt.; samochód ciężarowo-terenowy z przyczepą;

c/ pododdziały inżynieryjne ukompletowane w stanie osobowym 94%.

3. Szef wojsk inżynieryjnych 7 KZ o 1.50 28.10 przez techniczne środki łączności przekazał szefowi saperów 2 DZ następujące informacje:

b/ 2 kdm 1/7 pdm od 23.00 27.10 utrzymuje drogę rokadową ŁOCHOW (2246), STANISŁAWOW (9436);

c/ krozm 7 psap w czasie ogniowego przygotowania forsowania wykona sposobem wybuchowym 7 przejść w zaporach inżynieryjnych na przeszkodzie wodnej w miejscach wskazanych przez dowódcę 2 DZ;

d/ na okres przygotowania i prowadzenia natarcia przydziela się 3/7 psap (bez 1 ksap/, który o 4.00 28.10 przejąć w podporządkowanie w m. KAROLINOW (1834);

e/ na okres forsowania pozostawia się pl PTS z 7 pdm;

f/ bpont z 7 pdm na kierunku DROGOSZEWO (2628), RYBIENKO (2828) po sforsowaniu rz. BUG przez pułki pierwszego rzutu dywizji urządzi przeprawę pontonową, najpierw promową, a po zapadnięciu zmroku - mostową;

g/ 2 DZ do 6.00 28.10 otrzyma brakujące środki i materiały inżynieryjne.

4. Wiadomości dodatkowe:

- szef saperów 23 pz zameldował, że szerokość rz. BUG na kierunku GRĄDY (2226), GUŁOZEWO) (2426) wynosi 125 m, głębokość 2,5 m, prędkość prądu dochodzi do 0,8 m/s, dno jest piaszczyste;

- na polach minowych podczas próby forsowania rz. BUG uszkodzonych zostało 5 czołgów, 4 BWP i jeden PTS;

Praca do wykonania:

a/ przestudiować:

1. Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Część I [dywizja, pułk], nr bibl. pf 21910.
2. Zabezpieczenie inżynieryjne walki [pułk, dywizja], nr bibl. pf 23309.
3. Zabezpieczenia inżynieryjne działań bojowych związków taktycznych i oddziałów, nr bibl. 24/8.
4. Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych, nr bibl. 017913;
5. Informator sprzętu inżynieryjnego wojsk własnych, nr bibl. pf 1532.

b/ do zajęcia nr 18a:

W roli szefa saperów 2 DZ w czasie nauki własnej przeprowadzić analizę zadania pod względem inżynieryjnym, ocenę inżynieryjną sytuacji, wypracować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania.

Na zajęciach być w gotowości do złożenia meldunku propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania rz. BUG, a w szczególności urządzania i utrzymania przepraw, przygotowania i utrzymania dróg oraz wykonywania przejść w zaporach minowych ustawionych w rzece i przyległym terenie.

W notatkach posiadać wnioski z analizy zadania, oceny inżynieryjnej sytuacji, niezbędne kalkulacje oraz meldunek propozycji zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania.

Na mapie stosownie do podjętej decyzji wrysować koncepcję zabezpieczenia inżynieryjnego forsowania dywizji.

OPRACOWAŁ

ppłk dypl. Paweł CIEŚLAR

SPRAWDZIŁ

płk dr hab. Paweł SZUSZCZYŃSKI

Załącznik 5

STAN UZBROJENIA, WYPOSAŻENIA I ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH
/sprzęt niepływający/

Wyszczególnienie		2 DZ		22 pz	
		etat	80%	etat	80%
Wozy bojowe:	czołgi	186	149	62	50
Środki rakietowe:	BM-21	18	15		
	H-122	12	10		
	M-120	36	29	12	10
Środki ppanc:	PPK	24	20	6	5
	A 55	18	15		
Środki przeciwlotnicze:	ZSU-23-4	12	10	4	3
	ZU-23-2	38	31	8	7
Środki inżynieryjne:	PP-64/sam./	64	52		
	BLG	19	16	5	4
	maszyny	26	21	5	4
Środki opchem:	IRS	22	18		
	WUS	2	2		
Środki łączności:	rdst, Sr, M	18	15	1	1
	R/Lin	7	6	1	1
	Apar.	13	10	5	2
	WD	105	84	20	16
Środki rozp. i WRE	PSNR-5	3	2		
	nam UKF	3	2		
	nam KF	2	2		
	rozp. Lin.	5	4		
Środki transportu:	osob.-ter.	94	75	14	11
	cięż.-ter.	1150	920	197	159
	sanitarne	71	57	19	15
	specjalne	316	253	41	33
	ciąg. sam.	110	88	18	14
	ciąg. panc.	36	29	9	7
Sprzęt MPS:	cyst. 1,8 m^3	14	11	1	1
	cyst. 4,5 m^3	60	48	8	5
Sprzęt żywnościowy:	zbiornik na wodę	77	62	14	11
	kuchnia	93	74	19	15
Razem			2130		373
Razem /bez czołgów/			1981		323

Załącznik 6

ZADANIE DLA 2 DZ DO NATARCIA

/wyciąg z rozkazu operacyjnego 7 KZ do sytuacji o 20.00 28.10/

2 DZ z ..... przełamać obronę 92 DZ na odcinku zach. MYSZADŁA /1646/, zach. JÓZEFÓW /1246/ we współdziałaniu z 3 DZ rozbić siły główne nieprzyjaciela w rejonie ZAWISZYN /1846/, KICINY /2034/, zach. JÓZEFÓW i do końca dnia połączyć się z taktycznym desantem powietrznym i opanować rubież: KAMIENCZYK /3036/, płd. WYSZKÓW, wył. KRĘGI /2624/, ŚLUBÓW /2428/, NIEGÓW /2026/.

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr 1-5 Bibl. Nauk AON
Wyk. ppłk Cieślar
Druk P.O.
Nr ks. Pł 17/61/127 Inż.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA-ARCHIWUM
Nr ewid. [redacted]
51488
Akademii Obrony Narodowej

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Nr ewid. [redacted] 2461/II
Oddział Zbiorów Niejawnych Akademii ON